

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 2018-2021 d. 20-01-2021

Mødedato Onsdag d. 20. januar 2021 kl. 00:00

Mødested mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Anlægsbevilling til rådgivning samt proces vedrørende samling af medarbejdere på færre matrikler.....	5
Igangsætning af planlægning for trætophytter i Rutsker Højlyng.....	15
Indkaldelse af idéer og forslag til trætophytter i Rø.....	18
Regelsæt for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræ.....	23
Likviditetsoversigt pr. 31. december 2020.....	27
Afrapportering af status og justering i forhold til "politik for styring af kommunens finansielle disp.....	30
Forlag til nyt plangrundlag for bevaring og videreudvikling af Aarsdale.....	34
Grundlaget for det internationale arbejde og henvendelse fra Saaremaa Kommune, Estland.....	38
Salg af byggegrundene, Rævehøjen nr. 5, 6, 7, 9 og 17, Rønne.....	44
Salg af byggegrund beliggende Gammeltoft 35, Hasle.....	48
Salg af byggegrund beliggende Blommehaven 3, Snogebæk.....	51
Anlægsbevilling til salg af sommerhusgrund beliggende Bakkegårdsvej 2C, Allinge.....	54
Nexøhallens ansøgning om kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane.....	57
Udmøntning af strukturændring vedr. vikarudgifter.....	67
Anlægsbevilling - Renovering af Værestedet Blæksprutten.....	71
Grøn infrastruktur i Søndre Løkker (Rønne Syd, etape 3).....	74
Kommissorium for strategi for grøn mobilitet til godkendelse.....	81
Anlægsbevilling til udskiftning af automatisk brandalarmeringsanlæg på Natur Bornholm.....	88
Orientering fra formanden.....	91
Eventuelt.....	93
Lukket.....	95
Lukket.....	96
Lukket.....	97

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	1	

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Leder af Udvikling Søren Møller Christensen deltager under behandlingen af pkt. 2-4.

Økonomichef Stine Hansen deltager under behandlingen af pkt. 2-7.

Mødet blev suspenderet kl. 17.04-17.15 under behandlingen af punkt 2. Gruppeformand for liste K, Bjarne Hartung Kirkegaard deltog i drøftelsen af sagen under mødets suspendering.

Linda Kofoed Persson og Thomas Thors blev erklæret inhabile i behandlingen af pkt. 101.

Punkt 2: Anlægsbevilling til rådgivning samt proces vedrørende samling af medarbejdere på færre matrikler

Bilag

Snorrebakken overordnet proces - model

Åbent punkt

2 Anlægsbevilling til rådgivning samt proces vedrørende samling af medarbejdere på færre matrikler

82.25.00A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen traf på mødet den 17/12-2020 beslutning vedrørende projektet om samling af medarbejdere på færre matrikler.

I forlængelse heraf skal kommunalbestyrelsen tage stilling til den videre proces samt godkende anlægsbevilling til ekstern rådgivning i den første del af processen.

Derudover skal der snarest muligt tages stilling til løsning af udfordringer med mangel på fysiske arbejdspladser på kort sigt.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- den overordnede tidsplan godkendes,
- der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1.500.000 kr. til ekstern rådgivning vedrørende indretning og ombygning af Snorrebakken (rådgiveropgave 1) finansieret af anlægspuljen til samling af administrationen, og
- anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Morten Riis kan ikke medvirke, idet han ønsker at fastholde det eksisterende antal administrative arbejdspladser uden for Rønne og heller ikke mener, det er den rigtige prioritering af kommunens midler.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 17/12-2020 at indstille arbejdet, der var igangsat i forlængelse af budgetforliget for 2021 om flytning af Byg og Plan til Rønne. Det betød samtidig, at processen for flytningen af Hjemme- og Sygeplejen til Tejn Rådhus heller ikke kunne godkendes, idet flytningen var betinget af ledig kapacitet i Tejn Rådhus.

Kommunalbestyrelsen godkendte i stedet en ramme for det arbejde, der skal sættes i gang for at realisere ambitionen om at samle de administrative medarbejdere på færre matrikler.

På den baggrund skal der træffes beslutninger om, hvordan der kan igangsættes en proces, der kan lede frem til en langsigtet løsning på, dels en plan for samling af medarbejdere på færre matrikler, og dels et nyt projekt for samling af de nedenfor nævnte medarbejdere på Snorrebakken.

Derudover skal der snarest muligt tages stilling til en løsning på den korte bane for Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, der mangler fysiske arbejdspladser på Tejn Rådhus og på Ullasvej 23.

Beslutningen fra kommunalbestyrelsesmødet den 17/12-2020 kan læses her:

Et eksternt rådgiverteam skal udarbejde et projekt og et konkret anlægsforslag for indretningen og ombygningen af Snorrebakken med udgangspunkt i nedenstående plan, som understøtter ønsket om en attraktiv arbejdsplads fx uden storrumskontorer, og hvor det specifikt skal sikres, at bygningen og evt. tilbygninger bringes op på et moderne niveau inkl. arbejdsmiljøforanstaltninger som lyd, lys og luft.

- *Snorrebakken klargøres til permanent at modtage:*
  - *De dele af Ejendomme og Drift, der i dag sidder i Tejn*
  - *Natur, Miljø og Fritid*
  - *De dele af Regional Udvikling, It og Sekretariat inkl. borgmester og direktion, der i dag sidder på Ullasvej inkl. Byg og Plan*
  - *Business Center Bornholm flytter fra Landemærket til Snorrebakken også for at lave en fælles erhvervsindgang*
- *Museet bygger et magasin i tilknytning til Tejn Rådhus og anvender den del af Rådhuset, som ikke anvendes til Hjemme- og Sygeplejen som administrationsbygning.*
- *Misbrug forbliver permanent i Åkirkebyvej 1.*
- *Ullasvej 23 og Helsevej ombygges til at kunne modtage Børn og Familie, der midlertidigt er i administrationsbygningen på Østre Skole, i tilknytning til de øvrige medarbejdere der allerede i dag sidder på Ullasvej 23.*
- *Der skal findes en permanent placering til de dele af Sundhed og Forebyggelse, der aktuelt er i Helsevej 4, + Sygeplejen, der aktuelt er i Lille Madsegade. Det kunne være i og omkring Bornholms Hospital/Ullasvej/Hjælpepidler/Sønderbo.*

Der skal senere i processen tages stilling til om

- *Snorrebakken skal udvides til at rumme Økonomi og Personale, der i dag er i Nexø*
- *Syge- og Hjemmeplejen på Østlandet kører i dag ud fra Nexø Rådhus, så det skal i den forbindelse afklares, hvad der skal ske med Nexø Rådhus og de tilbageværende funktioner.*

Langsigtet løsning

Snorrebakken

Snorrebakken består, som det ses på kortet nedenfor, af flere bygninger. Udover skolebygningen (nr. 66) indgår i det bygningskompleks, der i projektsammenhæng kaldes *Snorrebakken*, tillige nr. 60 og nr. 62, der er villaer, som vil være omfattet af projektet. Bygningen Snorrebakken 64 udlejes i øjeblikket som bolig.

Ekstern rådgivning

Det fremgår af kommunalbestyrelsens beslutning, at et eksternt rådgiverteam skal udarbejde et samlet projekt for samling af medarbejdere på færre matrikler og et konkret anlægsforslag for indretning og ombygning af Snorrebakken. Det betyder, at der skal tilrettelægges en proces, hvor regionskommunen afdækker markedet for rådgivning af denne type, foretager den relevante tilbudsindhentning, gennemfører de relevante udbud og udarbejder projektet i samarbejde med de valgte rådgivere. På baggrund heraf udarbejdes der en anlægsbevillingssag til politisk behandling.

Det anbefales, at opgaven deles op i to forskellige leverancer:

1. Rådgiveropgave 1, der rummer to delopgaver:
  - Delopgave 1.1: Programmering og dispositionsplan inkl. økonomi for indretning og ombygning af Snorrebakken (inkl. dialog med medarbejdere) med fokus på et godt arbejdsmiljø.
  - Delopgave 1.2: Samlet plan for samling af medarbejdere på færre matrikler.
2. Rådgiveropgave 2, der tillige rummer to delopgaver:
  - a. Delopgave 2.1: Arkitekt- og byggeteknisk bistand til på baggrund af rådgiveropgave 1 at færdigtegne og projektere ombygning af Snorrebakken med fokus på, at den lever op til BR18 samt gældende retningslinjer for arbejdsmiljø.
  - b. Delopgave 2.2: Bygherrerådgivning inkl. anlægsudbud.

Når rådgiveropgave 1 er løst, vil kravene til rådgiveropgave 2 være konkretiseret.

Rådgiveropgaverne er udfoldet i det følgende:

RÅDGIVEROPGAVE 1 (forventet samlet budget 1,5 mio. kr.)

Del 1.1: Programmering af Snorrebakken frem til dispositionsplan

Formålet er at udarbejde et beslutningsgrundlag, der kan fremlægges juni 2021. Rådgiver skal:

- Udarbejde en dispositionsplan for indflytning af de dele af Ejendomme og Drift, der i dag sidder i Tejn, Natur, Miljø og Fritid, de dele af Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat inkl. borgmester og direktion, der i dag sidder på Ullasvej inkl. Byg og Plan samt Business Center Bornholm. Planen skal også omfatte en placering af Økonomi og Personale på Snorrebakken, så der i processen er det tilstrækkelige grundlag for en stillingtage til, om "Snorrebakken" skal udvides til at rumme Økonomi og Personale.
- Udarbejde et budget indeholdende anlægs-, flytte- og driftsudgifter mv. med fokus på, at bygningen skal leve op til kravene i BR18 samt gældende retningslinjer for arbejdsmiljø.
- Inddrage medarbejderne med fokus på at udvikle et projekt, der skaber et godt arbejdsmiljø. Der skal arbejdes med et projekt, som ikke rummer storrumskontorer.
- Sikre videnoverdragelse ved at følge projektet frem til udbud af anlægsopgaver.

Del 1.2: Det samlede fokus på færre matrikler

Formålet er at skabe et samlet overblik over de involverede matrikler samt at skabe et grundlag for en samlet plan for, hvor og hvordan de kommunale aktiviteter kan samles på færre matrikler, samtidig med at rammerne understøtter løsningen af kerneopgaverne i de involverede enheder.

Følgende matrikler og enheder er i spil:

- a. Snorrebakken, herunder Økonomi og Personale
- b. Tejn, herunder Bornholms Museum samt Hjemme- og Sygeplejen
- c. Ullasvej, herunder Sundhed og Forebyggelse
- d. Evt. Vibegård
- e. Nexø Rådhus, herunder Hjemme- og Sygeplejen

Det er centralt, at planen omfatter en placering af Center for Økonomi og Personale på Snorrebakken, så der i processen er det tilstrækkelige grundlag for en stillingtagen til, om "Snorrebakken" skal udvides til at rumme Økonomi og Personale.

Rådgiver skal forholde sig til følgende emner:

- Hvilke enheder skal sidde på hvilke matrikler, og hvor meget plads kræves for at enhederne kan løse deres kerneopgaver?
- Hvilke ombygninger påkræves? Skal der bygges nyt, og er det nødvendigt at bygge nyt? I det omfang lokalplanlægning er nødvendigt skal dette igangsættes hurtigst muligt.
- Hvad vil gennemførelse af den samlede plan koste? Denne opgave løses i samarbejde med Ejendomsservice og skal rumme et samlet økonomisk overblik inkl. køb, salg, anlæg, rådgivning, flytte-, drifts- og tomgangsudgifter.

RÅDGIVEROPGAVE 2

Denne opgave vil have fokus på at omsætte dispositionsplanen til et færdigtegnet og projekteret projekt. Rådgiveren skal også varetage anlægsudbud og fungere som bygherrerådgiver i anlægsfasen.

- 1) Formålet er dobbelt: Projektering frem til færdigt udbudsmateriale til anlægsudbud.
- 2) Fungere som bygherrerådgiver under anlægsperioden.

Rådgiver skal:

- *Del 2.1:* Færdigtegne projektet på baggrund af dispositionsplan fra rådgiveropgave 1 og projektere byggeriet frem til at det færdige udbudsmateriale foreligger. samt gennemføre anlægsudbud.
- *Del 2.2:* Fungere som Bornholms Regionskommunes bygherrerådgiver i anlægsfasen.

I forbindelse med udbuddet af rådgiveropgave 2 forventes det, at omfanget og værdien af opgaven vil medføre, at opgaven udbydes som EU-udbud. Regionskommunens udbudsafdeling vil med ekstern bistand gennemføre udbudsprocessen jf. tidsplanen (bilag 1). Den eksterne bistand forventes at blive finansieret af den i budget 2021 afsatte pulje til ekstern udbudsbistand.

Løsningen af rådgiveropgaverne vil tilsammen imødekomme de behov, der er skitseret i kommunalbestyrelsens beslutning af 17/12-2020.

Når rådgiveropgaverne er løst, vil der foreligge materiale og planer, som skal danne grundlag for, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om sagens videre forløb.

Løsning på udfordringer på kort sigt

På kort sigt står Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat med en konkret udfordring, idet der som følge af beslutningerne i budgetforliget for budget 2021, er ansat en række medarbejdere, som der ikke er plads til i de nuværende rammer. Det betyder, at der hurtigt skal findes en løsning. Der mangler i alt cirka 14 arbejdspladser fordelt på Udvikling, HR og Jura på Ullasvej 23 (7 pladser) samt Byg og Plan i Tejn (7 pladser – heri er indeholdt pladsbehov fra andre centre).

Delvis ibrugtagning af Snorrebakken

Snorrebakken står pt. tom, idet der fortsat er en åben byggesag, der ikke gør det muligt at flytte ind på nuværende tidspunkt. Det vil være nødvendigt at lukke den aktuelle byggesag og igangsætte en ny, der alene vedrører lokaler i bygning 3, den tidligere administrationsbygning på Snorrebakken 66.

Administrationen arbejder på at afklare, hvad det vil kræve at gøre de tidligere administrationslokaler klar til indflytning, herunder hvordan de kan leve op til kravene i BR18 og gældende retningslinjer for arbejdsmiljø samt et prisoverslag.

Delvis ibrugtagning af Snorrebakken vil kunne løse problemerne både på Ullasvej 23 og i Tejn, hvor der også vil blive skabt plads til nyansættelser i Center for Natur, Miljø og Fritid samt Center for Ejendomme og Drift.

CenterMED i Center for Regional udvikling, It og Sekretariat har drøftet bygningen og er positiv overfor indflytningen i ejendommen, særligt hvis det vil være muligt i en etape 2 tillige at flytte Byg med.

Medarbejderne vil skulle flytte igen, når Snorrebakken sættes i stand, men Ejendomsservice vurderer dog, at denne flytning kan indbygges i en faseopdeling af byggeprojektet for den langsigtede løsning, så flytningen til den tid bliver internt på Snorrebakken.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at fastslå omfanget af de øgede udgifter til bygningsdrift, men idet bygningen allerede opvarmes, forventes det, at merudgiften vil være relativt begrænset.

Der vil blive fremlagt en anlægssag vedrørende delvis ibrugtagning af Snorrebakken (kortsigtet løsning) til behandling på februar-møderne i Natur- og Miljøudvalget, Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget samt kommunalbestyrelsen. Sagen vil omfatte en anlægsbevillingsansøgning vedrørende ombygning af dele af bygning 3, således at lokalerne lever op til de gældende arbejdsmiljøkrav. I sagen skitseres endvidere en tidsplan inklusive processen for myndighedsgodkendelser mv., samt en forventet indflytningsdato. Dertil kommer, at sagen også vil omfatte en afdækning af muligheden for at flytte Byg til Snorrebakken.

Dette vil, udover at samle Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat yderligere, også gøre det muligt at gennemføre en ombygningsproces på Tejn Rådhus, således at planerne om Hjemme- og Sygeplejens flytning til Tejn fra Allinge kan effektueres inden udløbet af lejemålet i Allinge (november 2022).

I anlægssagen vil der tillige blive redegjort for i hvilket omfang de ombygninger, der foretages, vil kunne anvendes i den langsigtede løsning.

MED

CenterMED i Regional Udvikling, It og Sekretariat har drøftet scenarierne på et møde i CenterMED den 11. januar 2021, og vil drøfte det igen forud for den politiske behandling i kommunalbestyrelsen den 28. januar. Udtalelsen fra CenterMED vil indgå i den tilbagemelding HovedMED giver kommunalbestyrelsen inden behandlingen af sagen d. 28. januar.

HovedMED har besluttet at fremrykke sin behandling af sagen til et ekstraordinært møde den 26. januar. Formålet hermed er, at kommunalbestyrelsen får bedre tid til at læse synspunkterne fra MED-systemet inden der skal træffes afgørelse i nærværende sag. Endvidere har borgmesteren indbudt gruppeformændene til et kort møde med formandsskabet i HovedMED den 27. januar for at have en dialog om synspunkterne fra MED.

Overordnet proces

Den overordnede proces er skitseret nedenfor.

Der tages forbehold for, at særligt tidsplanen efter sommer 2021 er foreløbig, idet rådgiveropgave 1 vil konkretisere kravene til rådgiveropgave 2 og herunder omfanget af de nødvendige om- og evt. tilbygninger på Snorrebakken. Juni 2021 vil der således blive fremlagt en revideret overordnet tidsplan til politisk godkendelse.

- Januar: Inddragelse af MED-udvalg samt politisk proces inkl. anlægsbevillingssag vedrørende rådgiveropgave 1.
- Februar:
  - Indhentning af tilbud på rådgiveropgave 1.
  - Nedsættelse af ad hoc MED for Snorrebakken, inklusive Business Center Bornholm /Erhvervshus Hovedstaden og evt. Økonomi og Personale samt opstart på behovsbeskrivelse angående indretning.
  - Anlægsbevillingssag vedrørende etape 1 i indflytning på Snorrebakken (flytning af Udvikling og Plan), herunder tidsplan for denne del af anlægsprojektet og forventet indflytningsdato. Derudover fremlægges i anlægs sagen muligheden for en yderligere etapevis indflytning på Snorrebakken med specifikt fokus på at kunne flytte Byg fra Tejn (etape 2).
- Marts: Påbegynde udførelse af rådgiveropgave 1 (Snorrebakken, programmering frem til dispositionsplan og samlet plan for samling af medarbejdere på færre kommunale matrikler).
- Maj: Aflevering af rådgiveropgave 1 og MED's vurdering af projektet.
- Juni: Politisk godkendelse af den overordnede tidsplan og den samlede økonomiske ramme til projektet på Snorrebakken og godkendelse af anlægsbevilling til rådgiveropgave 2.
- Juli - oktober: EU-udbud af rådgiveropgave 2 (projektering og bygherrerådgivning på Snorrebakken).
- November – marts 2022: Projektering.
- April 2022: Politisk beslutning om anlægsbevilling til selve byggeriet.
- Maj 2022: Anlægsudbud.
- Juni 2022 => : Udførelse af anlægsarbejderne.
- 2022: Etape 3 i indflytning på Snorrebakken (flytning af dele af Regional Udvikling, It og Sekretariat, Ejendomme og Drift samt Natur, Miljø og Fritid), herefter Hjemme- og Sygeplejen fra Allinge til Tejn (frist efterår 2022 – lejemål ophører).
- 2022: Ombygning af Ullasvej – samling af Børn og Familie.
- 2022: Afklaring af varig placering for Sundhed og Forebyggelse inklusive Sygeplejen i Ll. Madsegade.
- 2022: Fremtiden for Nexø Rådhus og de funktioner det huser, bl.a. Hjemme- og Sygepleje og Økonomi og Personale.
- Ultimo 2022 / primo 2023: Etape 4 i indflytning på Snorrebakken (flytning af resten af Regional Udvikling, It og Sekretariat, Business Center Bornholm, Ejendomme og Drift samt Natur, Miljø og Fritid).

I forhold til Bornholms Museums ønsker om at bygge magasin ved Tejn Rådhus, igangsættes allerede i februar 2021 en dialog med henblik på at forberede og afdække planforhold samt krav i forhold til byggeri. Formålet er at oplægget til politisk beslutning indeholder rådgiverens videre arbejde med en konkret løsning.

I forhold til tidsplanen i øvrigt vil der være særligt fokus på, så tidligt som muligt, at igangsætte en planproces for området omkring Snorrebakken for at muliggøre eventuel udvidelse.

Tidsplanen i grafisk fremstilling er vedlagt sagen som bilag 1.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling på 1.500.000 kr. til ekstern rådgivning vedrørende indretning og ombygning af Snorrebakken (rådgiveropgave 1), idet udgiften finansieres af anlægspuljen til samling af administrationen.

Vurderingen af udgiften til ekstern rådgivning 1.500.000 kr. er baseret på erfaringer fra komplekse rådgivningsopgaver, fx Byudvikling Rønne.

Nedenstående tabel viser et samlet overblik over de afsatte rådighedsbeløb til samling af administrationen:

Opgjort i 1.000 kr.		2020	2021	2022	2023	I alt
A	Samling af administrationen, ny proces	4.727		5.095	5.095	14.917
B	Renovering af adm.bygninger, etape 3 (bevilling)	2.500				2.500
C	Renoveringspulje til adm.bygninger	2.733				2.733
I alt		9.960	0	5.095	5.095	20.150

A: I budgetforliget for 2020 indgik anlægsforslag NMU-A09 Samling af administrationen, ny proces, med i alt 25 mio. kr. fordelt med 5 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2022. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2021 blev denne pulje reduceret med 10 mio. kr. og samtidig blev projektet rykket et år frem (anlægsforslag NMU-A07).

Kommunalbestyrelsen besluttede i september 2020, at finansiere merudgiften på 273.000 kr. til etablering af permanente besøgsfaciliteter (drivhuse) på plejecentre af denne anlægspulje. Beløbet blev overført til drift, hvor udgiften afholdes.

Der er således nu afsat 4.727.000 kr. i puljen i 2020 samt 5.094.900 kr. i hvert af årene 2022 og 2023. Samlet er der således afsat 14.916.800 kr. i årene 2020-2023 i puljen til samling af administrationen, ny proces.

B: I 2020 er der afsat midler, som var forudsat anvendt til anlægsarbejder på Ullasvej. Der er afsat 2.500.000 kr. i en anlægsbevilling til renovering af administrationsbygninger, etape 3.

C: I 2020 er der afsat et rådighedsbeløb på 2.733.100 kr. i renoveringspuljen til administrationsbygninger.

Der er således samlet afsat **20.149.900 kr.** (A+B+C) til samling af medarbejdere på færre matrikler.

De i 2020 afsatte rådighedsbeløb forventes overført til 2021 på kommunalbestyrelsens møde i april måned.

Såfremt indstillingen godkendes, vil der være i alt 18.649.900 kr. tilbage til brug for udgifter til samling af medarbejdere på færre matrikler.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Igangsætning af planlægning for trætophytter i Rutsker Højlyng

Bilag

Bilag1_Høringsnotat_rutsker

Bilag2_Hørings svar

Debatoplæg

Åbent punkt

3 Igangsætning af planlægning for trætophytter i Rutsker Højlyng

01.02.00G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	3	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal behandle de idéer og forslag, som er indkommet i den første høringsfase. På baggrund af de indkomne idéer og forslag skal udvalget beslutte at igangsætte planlægningen for trætophytter på Krashavevej i Rutsker Højlyng.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- planlægningen for trætophytter på Krashavevej i Rutsker Højlyng igangsættes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen godkendes.

Morten Riis kan ikke medvirke.

Leif Olsen kan ikke medvirke, da projekterne reelt blot er udbygning af campingboliger i områder, hvor man ellers aldrig vil kunne få tilladelse til at lave ferieboliger.

Endvidere er forslaget i direkte modstrid med det arbejde, der foregår med at udvikle en naturpolitik, der skal tage hensyn til alle relevante interesser.

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede 18. november 2020 at indkalde idéer og forslag til planlægningen for trætophytter i Rutsker Højlyng.

Debatoplægget (som findes som bilag) var i høring fra den 20. november til den 4. december, i alt 14 dage.

Der indkom idéer og forslag fra tre naboer til arealet. Høringssvarenes fulde ordlyd fremgår af bilag 2. De er resumeret og besvaret administrativt i bilag 1.

Overordnet er der positiv opbakning til planen om at etablere trætophytter i området. Flere af høringssvarene er optaget af naturens værdier og kvaliteter, og det ønskes, at planerne og projektet tager mest muligt hensyn hertil.

En nabo påpeger, at hytterne bør placeres i god afstand til skel, og at indkørslen til hans ejendom er en privat fællesvej, som ikke bør benyttes som adgangsvej til trætophytterne.

Spørgsmålet om private fællesveje i landzone er et privatretligt anliggende, hvor ejere og brugere af vejen i fællesskab vedligeholder vejen i en fordeling, som er rimelig i forhold til den

enkeltes brug og behov. Det er endnu ikke fastlagt, hvor adgangsvejen til området skal ligge, men hensynet til naboer skal varetages bedst muligt i lokalplanen.

Høringssvarene giver gode og relevante input til den videre planlægning for arealet.

På baggrund af indkaldelsen af idéer og forslag kan udvalget igangsætte planlægning for trætophytter på arealet. Der skal både udarbejdes et forslag til kommuneplantillæg og et forslag til lokalplan. Plan vil udarbejde de to planforslag parallelt med teknisk bistand fra bygherre. Planforslagene vil blive screenet for eventuel miljøvurderingspligt. I screeningen vil en række emner inden for det brede miljøbegreb blive gennemgået, og planernes påvirkning af miljøet vil blive vurderet. I det omfang, at et eller flere emner bør undersøges nærmere, vil der blive udarbejdet en miljørapport.

Tidsplan

Lokalplanen forventes at kunne vedtages endeligt 3. kvartal 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Indkaldelse af idéer og forslag til trætophytter i Rø

Bilag

Projektbeskrivelse, Jan21

Åbent punkt

4 Indkaldelse af idéer og forslag til trætophytter i Rø på Mortingevej

01.02.00G00-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	4	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget en anmodning om planlægning for trætophytter på Mortingevej nord for Rø Plantage. Projektet er lokalplanpligtigt og forudsætter en ændring af kommuneplanen. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal beslutte at indkalde idéer og forslag forud for planlægningen for endnu et område til opførelse af trætophytter.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller

- at der indkaldes idéer og forslag forud for planlægningen for trætophytter på Mortingevej i Rø

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

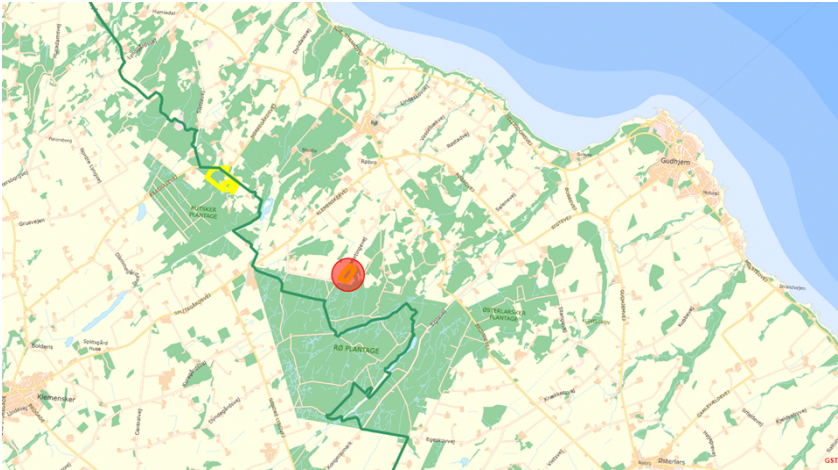
Indstillingen godkendt.

Leif Olsen kan ikke medvirke, da projekterne reelt blot er udbygning af campingboliger i områder, hvor man ellers aldrig vil kunne få tilladelse til at lave ferieboliger.

Endvidere er forslaget i direkte modstrid med det arbejde, der foregår med at udvikle en naturpolitik, der skal tage hensyn til alle relevante interesser.

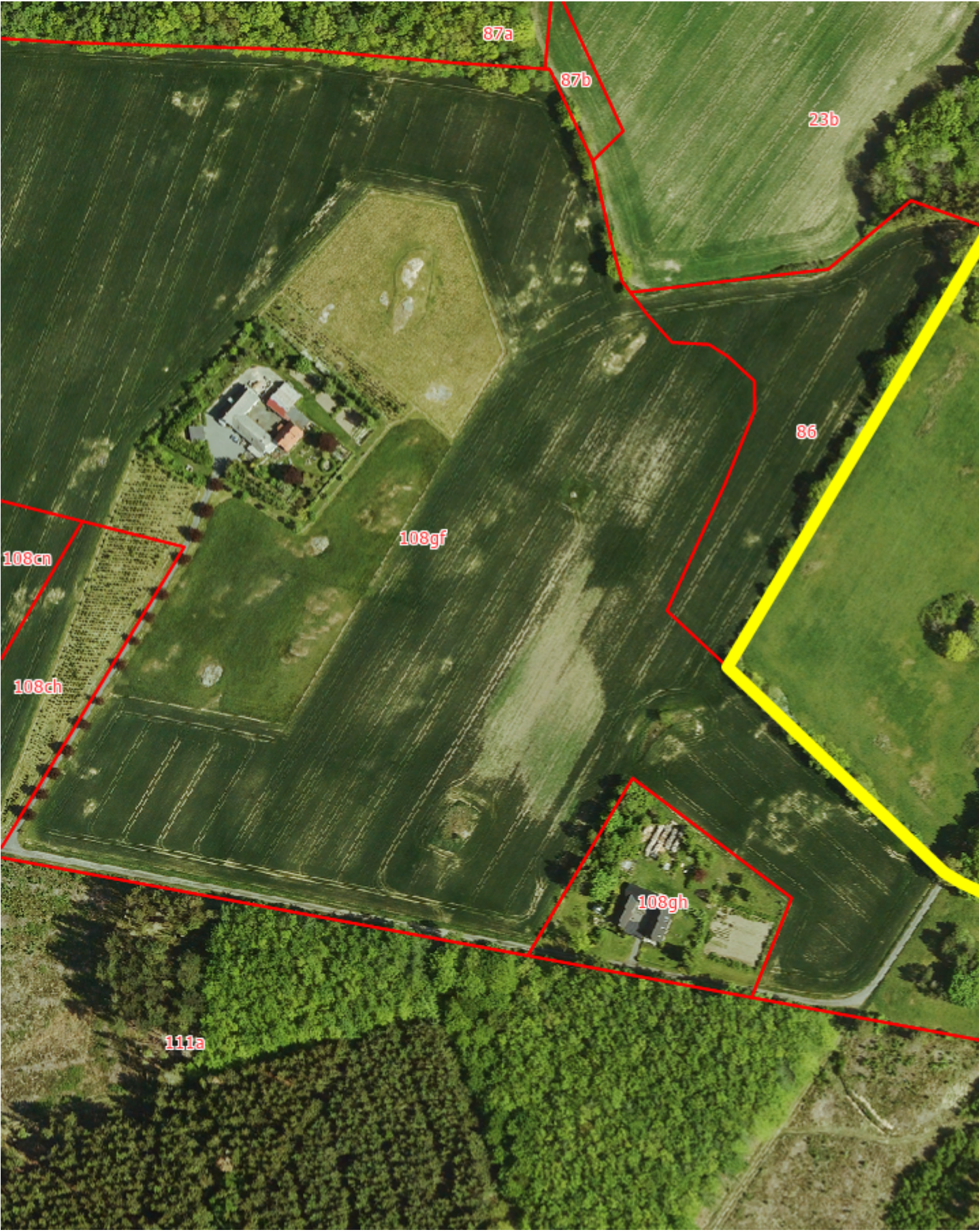
Sagsfremstilling

Plan har modtaget en anmodning om planlægning for et område til opførelse af trætophytter. Trætophytterne skal bruges til overnatning i sommersæsonen. Arealet ligger nord for Rø Plantage.

På oversigtskortet er arealet markeret med en rød cirkel. Højlyngsstien er vist med grøn streg. Den gule markering viser placeringen af et trætophytte-projekt, hvor indkaldelse af ideer og forslag er gennemført.

Arealet er karakteriseret ved en løvtræsskov med en åben grøft, som løber som et centralt element på langs gennem arealet i den ene del og den anden del er dyrket mark med spredte små træbevoksninger og græsarealer.

87a

87b

23b

86

108gf

108cn

108ch

108gh

111a

Arealet er markeret med gul streg

Projektet omfatter opførelse af 10-12 hytter på pæle. Hytterne placeres i varierende højde over terræn og gives en størrelse mellem 15 m² og 25 m². Se projektbeskrivelse i bilag, som er udtryk for ansøgers tanker og idéer til, hvordan området skal fungere.

Screening af området

Der er foretaget en indledende screening af området. Arealet ligger uden for kystnærhedszonen og screeningen fandt ikke noget, som umuliggør planlægningen. Screeningen rejste dog nogle opmærksomhedspunkter, som lokalplanen skal sikre:

- Offentlighedens adgang må ikke indskrænkes
- Hytter og anlæg skal indpasses i landskabet, så deres fremtoning bliver så diskret som muligt og området fortsat har karakter af skov/natur
- Hytter og fællesanlæg skal sikres gode adgangsforhold for brandslukningskøretøjer
- Der findes måske §3 natur på det åbne areal, som skal beskyttes. Dette skal afklares ved besigtigelse.

Tidsplan

Lokalplanen forventes at kunne vedtages endeligt sidste kvartal 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Regelsæt for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræsentation

Bilag

Retningslinjer BRK Udgifter til repræsentation og personalepleje_rev dec2020

God adfærd i det offentlige

Åbent punkt

5 Regelsæt for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræsentation

85.02.00A26-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	5	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med at koncernledelsen i BRK har set på fælles retningslinjer for udgifter til repræsentation og personalepleje, herunder bespisning og markering af jubilæer med mere for kommunens ansatte, har koncernledelsen opstillet et forslag til et regelsæt gældende for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræsentation.

Formålet med at have fælles retningslinjer for udgifter til repræsentation og personalepleje er at undgå sager, hvor der kan rejses tvivl om kommunalpolitikeres og offentligt ansattes afholdelse af denne type af udgifter.

BRK's retningslinjer tager afsæt i vejledningen "God adfærd i det offentlige" fra Moderniseringsstyrelsen, KL og Danske Regioner, som senest er opdateret i december 2017.

Forslag til regelsæt for politikere fremgår af sagsbeskrivelsen og bringes op for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget til beslutning.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at udvalget godkender forslag til regelsæt gældende for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræsentation som beskrevet i sagsfremstillingen under afsnittet "Forslag til regelsæt for politikere i BRK"

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Koncernledelsen i BRK har set på fælles retningslinjer for udgifter til repræsentation og personalepleje, herunder bespisning og markering af jubilæer med mere. Retningslinjerne har været forelagt HovedMED den 2. december 2020.

Formålet med at have fælles retningslinjer for udgifter til repræsentation og personalepleje er at undgå sager, hvor der kan rejses tvivl om kommunalpolitikeres og offentligt ansattes afholdelse af denne type af udgifter.

Ved udgifter til henholdsvis *repræsentation*, *ikke-repræsentative formål* (fx *jubilæer* og *arbejds møder*) og *bespisning* skal der tages to vigtige hensyn. For det første skal de

almindelige normer for hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig administration af offentlige midler overholdes. På den anden side er det vigtigt, at Bornholms Regionskommune er en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejdernes indsats bliver værdsat i form af for eksempel jubilæer, personalearrangementer og lignende, hvor regionskommunen betaler.

Dokumentet med de fælles retningslinjer er vedlagt denne sag til orientering. Det samme er vejledningen "God adfærd i det offentlige".

Forslag til regelsæt for politikere i BRK

De fælles retningslinjer indeholder et forslag til regelsæt for medlemmer af kommunalbestyrelsen i forbindelse med afholdelse af udgifter til repræsentation.

Repræsentationsudgifter er udgifter til repræsentative formål for borgmester, udvalg eller kommunalbestyrelsen. Repræsentation relaterer sig til situationer, hvor borgmester, udvalg eller kommunalbestyrelsesmedlemmer er værter eller givere. Repræsentation kan dermed i udgangspunktet kun ske, når der er politisk deltagelse fra Bornholms Regionskommune i arrangementet eller begivenheden. Der kan være undtagelser, som gælder for ledere og medarbejdere, og som er beskrevet i retningslinjerne.

Repræsentationsudgift:

- Udgiften skal vedrøre eksterne samarbejdspartnere, forretningsforbindelser eller interessenter.
- Arrangementer, begivenheder eller gaver til politikere i Bornholms Regionskommune eller ansatte i kommunen er ikke repræsentation.
- Udgifter til repræsentation kan alene afholdes, hvis der er tale om varetagelse af et kommunalt formål og kommunens interesser.

Repræsentationsudgifter omfatter udgifter til bespisning i situationer, hvor der er tale om varetagelse af et kommunalt formål og kommunens interesser. Samtidig skal der til begivenheden være politisk deltagelse fra BRK, og udgifterne skal vedrøre eksterne samarbejdspartnere og lignende, som det er beskrevet ovenfor.

Arbejdsfrokoster og tilsvarende har ikke et repræsentativt formål, og sådanne udgifter skal derfor ikke kategoriseres som repræsentationsudgifter. Det samme gælder for udgifter i forbindelse med direkte interesserepræsentation i forhandlinger som for eksempel politiske forhandlinger med staten.

Forslag til beløbsgrænser for kuvertpriser i forbindelse med repræsentationsomkostninger:

Middag inkl. drikkevarer	500 kr. pr. kuvert
Frokost inkl. drikkevarer	300 kr. pr. kuvert

Note 1: taksterne svarer til de beløbsgrænser, der gælder for forplejning i forbindelse med studieture, hvor forplejning ikke er en del af arrangementet, som besluttet af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 12. december 2018.

Note 2: Drikkevarer skal være i overensstemmelse med alkohol- og rusmiddelpolitikken. Der må ikke anvendes midler til indkøb af tobaksvarer til brug ved møder eller til repræsentative formål.

Overfor eksterne samarbejdspartnere med videre, herunder tidligere ansatte og politikere, kan jubilæer, fødselsdage eller til- og fratrædelse markeres på passende vis, når det sker for at varetage et kommunalt formål og gavne Bornholms Regionskommunes interesser. Hertil kommer medvirken i forbindelse med begravelse/bisættelse. Der må ikke gives kontanter og gavekort, da disse er forbundet med oplysningspligt til skat.

Forslag til beløbsgrænser for gaver, blomster mv. i forbindelse med repræsentationsomkostninger:

Gaver, blomster	500 kr.
Begravelse/bisættelse	1.000 kr.

Økonomiske konsekvenser

Det forventes ikke, at regelsættet vil medføre yderligere udgifter for BRK og dermed få økonomiske konsekvenser.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Likviditetsoversigt pr. 31. december 2020

Bilag

12 Beholdninger pr. 31. december 2020

1220 Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

6 Likviditetsoversigt pr. 31. december 2020

00.32.18G01-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	6	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 31. december 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til bestemmelserne i Social- og Indenrigsministeriets, "Budget og regnskabssystem for kommuner afsnit 7,3 Likviditetsoversigt opgjort efter kassekreditregler" forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen kvartalsvist oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har den 15. december 2020 besluttet, at oversigterne fremover forelægges 5 gange årligt. hhv. pr. 31. marts, 31. maj, 30. juni, 30. september samt 31. december.

Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo december 2020, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage og disponeringer herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning seneste 365 dage i år og sidste år.

Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 151,5 mio. kr. er faldet 30,0 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 30. november 2020.

Der er sædvanligvis et fald i likviditeten i december måned, idet faldet i 2019 var 27,4 mio. kr. Opgørelsen viser, at beholdningen ultimo 2020 er steget med 68,5 mio. kr. i forhold til beholdningen ultimo 2019.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 283,4 mio. kr. Gennemsnittet er steget med 8,4 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 30. november 2020.

Kommunens målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

Udviklingen i kassebeholdningen i 2020:

Udviklingen i kassebeholdningen i 2020 er løbende påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2020 blev der vedtaget et kasetræk på 18,9 mio. kr. Dertil kommer tillægsbevillinger der samlet set giver et træk på 71,2 mio. kr. fra kassen.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2020 og frem, som fx midler reserveret til anlæg og ekstraordinære indsatser i budgetoverslagsårene. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Se bilag 1 for en nærmere gennemgang.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Afrapportering af status og justering i forhold til "politik for styring af kommunens finansielle dispositioner"

Bilag

Afrapportering dateret 7. januar 2021

Renteudsigter 16-12-2020

Åbent punkt

7 Afrapportering af status og justering i forhold til "politik for styring af kommunens finansielle dispositioner"

00.01.00P05-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	7	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I henhold til "politik for styring af kommunens finansielle dispositioner" skal status for politikken nøgletal afrapporteres til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i forbindelse med den løbende økonomirapportering.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) at placeringen i Danske Invest forhøjes med 47,4 mio. kr. samt
- b) at afrapporteringen tages til efterretning

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

I henhold til ovennævnte politik har Danske Bank udarbejdet en afrapportering dateret 7. januar 2021, som vedlægges som bilag.

Afrapporteringen omfatter følgende emner:

- Nøgletal til risikostyring
- Låneporteføljens sammensætning
- Obligationsporteføljen

Nøgletal til risikostyring:

Politikken indeholder en række nøgletal som anvendes til styring af henholdsvis aktivsiden (likviditeten) og passivsiden (gælden). Status for de enkelte nøgletal - i forhold til de vedtagne rammer - markeres i kolonnen "status" med henholdsvis en grøn, gul eller rød farve. Den grønne farve illustrerer, at status for nøgletallet befinder sig indenfor den vedtagne ramme, den gule farve at status befinder sig på grænsen for rammen, og den røde farve at status for nøgletallet ligger udenfor rammen.

Alle markeringer er grønne.

Økonomiske konsekvenser

Låneporteføljens sammensætning:

I afrapporteringen indgår en oversigt over låneporteføljens sammensætning inklusive finansielle leasingkontrakter. Restgælden af porteføljen udgjorde pr. 31. december 2020 263,3 mio. kr.

Siden forrige afrapportering har der ikke været justeringer i låneporteføljen.

Det skal bemærkes, at lån til finansiering af ældre- og handicapboliger samt indekserede lån ikke indgår i porteføljen som afrapporteringen omhandler. Disse lån er ydet på særlige lånevilkår, hvilket betyder at der i henhold til politikken ikke beregnes nøgletal på lånene.

Status for renteswap pr. 31. december 2020:

Regionskommunen har 1 renteswap i DKK, indgået med Nordea.

Et renteswap er en aftale mellem to parter (her BRK og Nordea) om så at sige at bytte rentebetalinger i en periode.

Swappen er etableret i forbindelse med omlægning af lån fra variabel rente til fast rente. Årsagen til, at lånet ikke er blevet optaget til fast rente fra starten af, er at det rentemæssigt er mere fordelagtigt at optage et variabelt forrentet lån og derefter omlægge det til fast rente via en swap.

Renteswaps kan ophæves i den aftalte renteperiode. Hensigten med Regionskommunens swap er, at den skal beholdes indtil udløb.

Oversigt over indgåede swaps:

Indgåelsesdato/udløb	Valuta	Opr. lån i DKK
12.06.2012 / 30.04.2037	DKK	11,3 mio.

Renteswappen har en markedsværdi. Markedsværdien udtrykker gevinsten/tabet hvis Regionskommunen på opgørelsesdagen havde ophævet swappen.

Pr. 31. december 2020 var markedsværdien:

- 1,4 mio. kr. i bankens favør (31. august 2020: - 1,4 mio. kr.)

Ved indgåelse af swappen har Regionskommunen forpligtet sig til at betale en fast rente til Nordea indtil udløb af swappen. Nordea betaler til gengæld variabel rente af swappen til Regionskommunen.

Det skal understreges, at markedsværdiens størrelse er uden betydning for Regionskommunen, idet hensigten fra start af har været at beholde swappen i den aftalte periode. Ved udløb af swappen er markedsværdien 0 kr.

Placeringsiden:

Markedsværdien af placeringen i Danske Invest pr. 31. december 2020: 200,6 mio. kr.

Status for placeringen i obligationer via Danske Invest:

Afkast 2020: 0,88%

Alternativet til placeringen i Danske Invest kunne være placering på konto i banken.

Rentesatserne i banken ser pt. således ud:

Indestående (fra 20 - 60 mio. kr.): - 0,45% p.a.
Indestående (over 60 mio. kr.): - 0,60% p.a.

Træk på kreditten: 0,45% p.a.

Det foreløbige afkast af placeringen i Danske Invest i 2020 har dermed været bedre end alternativet "kontant placering i banken".

I henhold til "Politik for styring af Bornholms Regionskommunes finansielle dispositioner" må maksimum 80 % af Regionskommunens overskudslikviditet anbringes i investeringsforeninger".

Overskudslikviditeten er anslået til 310 mio. kr., hvilket bevirker, at der i henhold til politikken må placeres for op til 248 mio. kr. i investeringsforeninger.

Med nuværende placering i Danske Invest på 200,6 mio. kr. er der dermed mulighed for at placere for yderligere 47,4 mio. kr. i Danske Invest i forhold til ovennævnte 80% regel. Det anbefales at porteføljen udvides med 47,4 mio. kr. i henhold til 80% reglen.

Banken anser nuværende placering i Danske Invest som fornuftig i forhold til de investeringsrammer som er givet (forsigtig strategi).

Prognose for afkastet det kommende år af beholdningen i Danske Invest:

Hvis renteniveauet er uændret det kommende år, vil afkastet blive: 0,03%

Hvis renteniveauet falder 1,0% i morgen og bliver der: 1,00%

Hvis renteniveauet stiger 1,0% i morgen og bliver der: - 2,12%

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Forlag til nyt plangrundlag for bevaring og videreudvikling af Aarsdale

Bilag

KPT042_forslag

Aarsdale Sauna

LP118_forslag

Åbent punkt

8 Forslag til nyt plangrundlag for bevaring og videreudvikling af Aarsdale

01.02.05P16-0207

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	8	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Nærværende sag fremlægges til politisk stillingtagen med henvisning til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets seneste beslutning i april 2019 vedrørende udarbejdelse af nye bevaringsplaner for bl.a. Aarsdale. Prioriteringen af bevaringsplanen for Aarsdale plan skyldes anmodning om lokalplanlægning for et saunabyggeri på Aarsdale Havn. Forslaget til nyt plangrundlag for det historiske bymiljø i Aarsdale, der er udvidet til også at omfatte Aarsdale Havn, er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter for Aarsdale Borgerforening, Aarsdale Havn og initiativtagerne til en saunabygning i Aarsdale.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller:

- at forslag til kommuneplantillæg nr. 42 og forslag til lokalplan nr. 118 for bevaring og videreudvikling af Aarsdale sendes i offentlig høring i 8 uger.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

I foråret 2020 modtog Bornholms Regionskommune en anmodning om at kunne opføre en saunabygning på Aarsdale Havn. Da et nyt plangrundlag var påkrævet, blev det aftalt med Aarsdale Borgerforening, at den tidligere igangsatte opdatering af bevaringsplanen for Aarsdale med fordel samtidig blev færdiggjort. Lokalplanarbejdet blev igangsat i september 2020 med afholdelse af møder med repræsentanter for borgerforeningen, havnen og saunaprojektet. Forarbejdet, bl.a. med drøftelse af ønsker til byens videre udvikling samt byvandring med interesserede borgere og foreningsfolk, var lavet tilbage i 2017.

Forslag til Kommuneplantillæg nr. 042 har til formål at justere afgrænsningerne af enkelte rammeområder, bl.a. så det urbane bymiljø kan overføres til byzone ved lokalplanlægningen. Derudover er kommuneplanens afgrænsning af det historiske bymiljø i Årsdale justeret, så det kun omfatter de dele af byen, som fortsat vurderes at udgøre et sammenhængende bevaringsværdigt historisk bymiljø.

Forlag til Lokalplan nr. 118 for bevaring og videreudvikling af Aarsdale har primært til hensigt at bevare det historiske bymiljø. Afgrænsningen af lokalplanen følger afgrænsningen af den gældende bevarende lokalplan med tilføjelse af Klippegård, en fortsat markant gård beliggende centralt i byen, og Aarsdale Havn. Havnen er inddraget for at muliggøre et saunabyggeri, men også fordi den er selve grundlaget for fiskerlejets opståen og fortsat udgør et naturligt samlingssted.

Lokalplanområdet er valgt inddelt i 3 delområder; hhv. et blandet bolig- og erhvervsområde (B1), et boligområde (B2) og et havneområde (H). Inddelingen refererer til områdernes anvendelses- og bebyggelsesbestemmelser, som generelt følger de eksisterende kommuneplanrammer.

Det samlede lokalplanområde er klassificeret som et B område (næstbedst) på den generelle bevaringsskala for de nye bevaringsplaner. I henhold til Økonomi-, Erhvervs- og Plan udvalgets beslutning i april 2019, så lægges der med lokalplanforslaget for Aarsdale op til, at borgerne i vid udstrækning selv kan igangsætte istandsættelser. Bygningsarbejder, hvor bygningsarealet udvides, skal dog fortsat byggesagsbehandles for at sikre, at byggelovgivningen (bygningsreglement m.fl.) overholdes. Det gælder bl.a. for om- og tilbygninger og nye kviste. Også udskiftning af døre og vinduer kan være forbundet med sikkerhedskrav som gør, at byggesagsbehandling er påkrævet, ligesom visse tekniske anlæg såsom solceller, solpaneler og minivindmøller også fortsat, i det foreliggende forslag, vil kræve byggetilladelse. Ovennævnte er forhold, hvor faglig rådgivning ofte er påkrævet for at undgå efterfølgende ressource- og omkostningstunge lovliggørelsessager.

Endelig er bestemmelserne i nærværende forslag sammenfattet i færre paragraffer med underparagraffer for at gøre det lettere for borgerne at finde de relevante bestemmelser.

Grundlaget for bevaringsindsatsen i Aarsdale har hidtil været Lokalplan nr. 30 Bevarende lokalplan for særlige bevaringsværdige byområder i Listed, Svaneke, Årsdale, Nexø og Snogebæk. Planen ophæves for så vidt angår Aarsdale, hvis lokalplanforslaget vedtages efter en offentlig høringsperiode på 8 uger.

De to planforslag er omfattet af § 8 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsloven/VVM). Bornholms Regionskommune har foretaget den lovpligtige screening af planforslagene og vurderet, at yderligere miljøvurdering ikke er nødvendig.

Forslag til hhv. kommuneplantillæg nr. 42 og lokalplan nr. 118 kan tilgås via links eller bilag:

- kommuneplantillæg: <https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/dkplan/dkplan.aspx?pageld=1030>
- lokalplan: <https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/dkplan/dkplan.aspx?lokalplanId=343>

Tegning af Aarsdales kommende sauna er vedlagt som bilag til orientering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Grundlaget for det internationale arbejde og henvendelse fra Saaremaa Kommune, Estland

Bilag

FINALUdkast til revideret grundlag for BRKs internationale samarbejde

Organisatorisk og økonomisk status vedrørende internationalt samarbejde i regi af EU

Proposal

EU-projekter 2014-2020, overblik

Åbent punkt

9 Grundlaget for det internationale arbejde og henvendelse fra Saaremaa Kommune, Estland

00.03.10G01-0175

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	9	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der kommer løbende henvendelser til Bornholms Regionskommune om deltagelse i internationale aktiviteter og projekter. Nærværende reviderede grundlag for Bornholms Regionskommunes internationale samarbejde er aktualiseret af en konkret henvendelse fra Saaremaa Kommune i Estland om afholdelse af kulturfestival på Bornholm og yderlige samarbejde mellem Saaremaa og Bornholm. Henvendelsen har tydeliggjort et behov for en tydeliggørelse og præcisering af, hvordan henvendelser vedrørende internationalt samarbejde skal håndteres.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Kommunalbestyrelsen godkender det reviderede grundlag for Bornholms Regionskommunes internationale samarbejder
- At der på baggrund af det reviderede grundlag for Bornholms Regionskommunes internationale samarbejder ikke indledes et formelt samarbejde med Saaremaa Kommune, Estland
- At BRK tilkendegiver at være åben for at drøfte rammerne for et kulturarrangement – evt. i forbindelse med den årlige Kulturuge – med Saaremaa kommune til særskilt politisk stillingtagen.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Morten Riis fremsatte følgende ændringsforslag til selve Grundlaget (bilag 1) og er tænkt som erstatning af 2. afsnit efter overskriften, "Retningslinjer for beslutninger om Bornholms Regionskommunes engagement i internationalt samarbejde" og lyder:
"Regionskommunen kan også indgå i internationale samarbejder i form af venskabsbysamarbejder og lignende, hvis der er et klart fokus, og hvor der kan opstilles en begrundet forventning om merværdi i forhold til indfrielsen af kommunalbestyrelsens visioner."

Der var ikke flertal for ændringsforslaget.

Kommunaldirektørens indstilling anbefales.

Morten Riis kan ikke medvirke til indstilling A), da han mener, BRK skal kunne indgå internationale samarbejder også uden et eksklusivt fokus på merværdi og egen nytte.

Sagsfremstilling

1. Grundlaget for det internationale arbejde

Bilag 1 rummer et revideret grundlag for Bornholms Regionskommunes internationale samarbejde. I grundlaget belyses vision, formål, rammer og organisatorisk forankring samt sagsgang ved henvendelser. I bilag 2 og 3 orienteres om, hvordan Bornholm er engageret i EU-programmer, og hvad Bornholm hidtil har fået ud af det internationale samarbejde i form af tilskud fra EU.

Hovedlinjerne i det reviderede grundlag for Bornholms Regionskommunes internationale samarbejde er:

Vision

Bornholms Regionskommune skal være en internationalt orienteret dansk region i Europa, der med sine internationale aktiviteter er med til at realisere kommunalbestyrelsens visioner om, at fremme en bæredygtig udvikling, gøre Bornholm attraktiv for tilflyttere, turister og virksomheder, samt sikre både børn og voksne gode uddannelses- og jobmuligheder.

Formål

Det internationale samarbejde skal sikre en konkret merværdi for Bornholm, målt i forhold til:

1. **Lobbyvirksomhed**, hvor internationalt samarbejde kan fremme og synliggøre interesser og behov til gavn for udviklingen på Bornholm
2. **Videns- og erfaringsudveksling**, der kan understøtte varetagelsen af Bornholms Regionskommunes og andre bornholmske aktørers kerneopgaver
3. **Projektsamarbejder**, der kan fremme innovation, teknologisk udvikling, investeringer, kompetenceudvikling og understøtte kommunalbestyrelsens politikker og strategier.

Rammer og tilgange til internationalt samarbejde

Kommunalbestyrelsen fastlægger de overordnede politiske, organisatoriske og finansielle rammer for regionskommunens internationale aktiviteter og udpeger repræsentanter til de internationale fora, som Bornholms Regionskommune er repræsenteret i.

Der er tre tilgange til det internationale samarbejde:

1. Intern tilgang, der har fokus på, hvordan regionskommunen engageres i internationale samarbejder. Det kan bl.a. tage form af videns- og erfaringsudveksling og projekter, der understøtter kommunalbestyrelsens visioner, strategier og politikker. Retningslinjer for beslutninger vedr. regionskommunens engagement er konkretiseret nedenfor i afsnittet 'Retningslinjer for beslutninger om Bornholms Regionskommunes engagement i internationalt samarbejde'.
2. Ekstern tilgang, hvor regionskommunen yder støtte og vejledning til aktører på Bornholm, der ønsker internationalt samarbejde, samt koordinering af forespørgsler om internationalt samarbejde fra danske og udenlandske kontakter. Her kan Europe Direct Bornholm bistået af Bruxelleskontoret (Greater Copenhagen EU Office) f.eks. hjælpe med kontakter, hjælp til fondssøgning, kontakter til og brug af Bruxelles kontor m.m.
3. Lobbytilgang, hvor regionskommunen gennem medlemskab af forskellige EU-programmer har mulighed for at påvirke hvilke typer af projekt, der kan få støtte gennem programmer

såsom Euroregion Baltic, EU's South Baltic program og EU's INTERREG Øresund-Kattegat-Skagerrak program.

I bilag 2 og 3 redegøres for aktuelle medlemskaber af EU-programmer, og der redegøres for, at Bornholm i perioden 2015-2020 har modtaget støtte fra EU på cirka 87 mio. kr.

Retningslinjer for beslutninger om Bornholms Regionskommunes engagement i internationalt samarbejde

Regionskommunen indgår alene i internationalt samarbejde i de sammenhænge, hvor der er en klar merværdi i forhold til et tydeligt formuleret formål. Dette kan både have form af afgrænsede projekter med et tydeligt formuleret formål, og det kan være i form af medlemskab af internationale lobbyorganisationer og videnssamarbejder i regi af bl.a. EU og Nordisk Råd.

Regionskommunen indgår ikke i langsigtede internationale samarbejder, herunder venskabsbysamarbejder og lignende, hvor der ikke er et klart fokus, og hvor der ikke umiddelbart kan forventes en merværdi i forhold til indfrielsen af kommunalbestyrelsens visioner.

Organisatorisk forankring og sagsbehandling i BRK

Alle sager om nye medlemskaber af internationale fora og større samarbejder drøftes i direktionen og chefgruppen. Chefgruppen og direktionen skal vurdere, om samarbejdet i forlængelse af ovenstående har et tydeligt relevant formål og en merværdi, der medvirker til at realisere kommunalbestyrelsens visioner. Opfylder ansøgningen de ovenstående kriterier, sendes forslaget til politisk behandling med beskrivelse af samarbejdets omfang, det forventede ressourceforbrug og eksplicit beskrivelse af, om samarbejdet kan realiseres inden for den eksisterende drift, eller om det kræver økonomiske bevillinger. Forslaget behandles i de relevante fagudvalg, de indstiller til behandling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller forslaget til Kommunalbestyrelsens beslutning.

Samarbejder af mindre omfang, der kan holdes inden for den eksisterende drift, afgøres af den enkelte centerchef i dialog med relevant direktør. Centerchef og direktør afgør, hvornår der er tale om større samarbejder, og hvornår der er tale om samarbejder af mindre omfang. Alle samarbejder, der involverer økonomiske forpligtelser ud over rejseaktiviteter, og som forpligter regionskommunen på en periode udover 3 måneder betragtes som udgangspunkt som større samarbejder. Medlemskab af viden-netværk i regi af eksempelvis Nordisk Råd betragtes dog som samarbejde af mindre omfang forudsat, at medlemskabet kan afholdes inden for de eksisterende drift.

Sagsbehandlingen for internationale samarbejder/projekter vil følge denne struktur:

Type af samarbejder/projekt	Hvordan sagsbehandles
Medlem af international organisation/fora	Direktion => chefgruppe => direktion => evt. relevant fagudvalg => ØEPU => KB
Projektsamarbejde, der involverer flere centre	Direktion => chefgruppe => direktion. Direktion afgør om samarbejdet kræver politisk stillingtagen.
Projektsamarbejde, der involverer et center	Centerchef i samarbejde med relevant direktør. Direktør afgør om samarbejdet kræver stillingtagen af direktionen jf. ovenfor.

2. Invitation til kulturfestival og internationalt samarbejde med Saaremaa Kommune

Borgmester Winni Grosbøll har modtaget en henvendelse den 18. juni 2020 fra Saaremaa Kommune, som ønsker at afholde en kulturfestival på Bornholm i foråret 2021 samt eventuelt at indgå i et fremtidigt internationalt samarbejde med Bornholms Regionskommune. Se vedhæftede invitation.

Henvendelsen er en opfølgning på et besøg fra Saaremaa Kommune og deres LAG enhed på Bornholm den 27. februar 2020.

Kulturfestival

I henvendelsen fremgår det, at kulturfestivalen skal foregå på Bornholm i foråret 2021. Saaremaa Kommune har dog i mail af 15. september 2020 udsat afholdelsen af Kulturfestivalen på ubestemt tid grundet Covid-19.

BRK skal bidrage med forberedelse, kontakter til kulturinstitutioner på Bornholm og lokal knowhow. Esterne vil selv stå for alle omkostninger til deres egen delegation under opholdet på Bornholm.

Sagen blev behandlet politisk i april 2020, hvor Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstillede til kommunalbestyrelsen, at udvalget så positivt på projektet, og at de efterfølgende ønskede, at kommunalbestyrelsen tog en principiel drøftelse i forhold til at indgå i internationale samarbejder.

Ressourcer til kulturfestival

Der er ikke for nærværende personale- eller øvrige økonomiske ressourcer i BRK til at understøtte forberedelse og afholdelse af en kulturfestival på Bornholm. Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at arbejde videre med dette, vil administrationen på baggrund af en dialog med Saaremaa udarbejde et dagsordenspunkt med vurdering af ressourcebehov samt mulige forslag til finansiering ved gennemførelse af arrangementet.

Samarbejde med Saaremaa Kommune

I henvendelsen anfører Saaremaa Kommune også, at de gerne vil indgå i et mere formaliseret samarbejde inden for innovation og bæredygtig energistyring, og henviser til, at Bornholm netop har vundet EU's Responsible Island Prize. I henvendelsen inviterer Saaremaa Kommune en delegation til Saaremaa for at drøfte samarbejdet. Besøget skulle have fundet sted primo september, men grundet Covid-19 er besøget udsat indtil videre.

I det reviderede grundlag for Bornholms Regionskommunes involvering i internationale samarbejder, som er gennemgået ovenfor, fremgår det, at regionskommunen ikke involverer sig i langsigtede internationale samarbejder såsom venskabsbysamarbejder. Det er herudover ikke administrationens vurdering, at et samarbejde om innovation og bæredygtig energistyring med Saaremaa vil have en merværdi for Bornholm, der modsvarer det ressourceforbrug et formaliseret samarbejde med Saaremaa vil kræve af regionskommunen. På den baggrund anbefales det derfor, at regionskommunen ikke tager imod invitationen om et formaliseret samarbejde med Saaremaa Kommune.

Bilag 1: Revideret grundlag for BRK's internationale samarbejde

Bilag 2: Organisatorisk og økonomisk status vedr. internationalt samarbejde i regi af EU

Bilag 3: EU-projekter 2014-2020, overblik

Bilag 4: Henvendelsen fra Saaremaa Kommune af 18. juni 2020.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Salg af byggegrundene, Rævehøjen nr. 5, 6, 7, 9 og 17, Rønne

Åbent punkt

10 Salg af byggegrundene, Rævehøjen nr. 5, 6, 7, 9 og 17, Rønne

82.02.00G10-0383

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	10	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget fem købstilbud på henholdsvis Rævehøjen nr. 5 på 325.000 kr., Rævehøjen 6 på 275.000 kr., Rævehøjen 7 på 375.000 kr., Rævehøjen 9 på 375.000 kr. og Rævehøjen 17 på 425.000 kr.

Byggegrundene er solgt administrativt til overtagelse mellem den 1. december 2020 og 1. marts 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at købstilbuddene på henholdsvis Rævehøjen nr. 5 på 325.000 kr. inkl. moms, Rævehøjen 6 på 275.000 kr. inkl. moms, Rævehøjen 7 på 375.000 kr. inkl. moms, Rævehøjen 9 på 375.000 kr. inkl. moms og Rævehøjen 17 på 425.000 kr. inkl. moms godkendes, idet nettoprovenuet på i alt -1.609.500 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Kommandanthøjen, Rønne.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Der har gennem efteråret været en del forespørgsler på byggegrundene ved Kommandanthøjen/Rævehøjen, og Bornholms Regionskommune har nu modtaget fem købstilbud på byggegrundene beliggende Rævehøjen nr. 5, 6, 7, 9 og 17 i Rønne.

Følgende grund er solgt administrativt pr. 1. januar 2021:

- Matr.nr. 53c, Rønne Markjorder, beliggende Rævehøjen 5 i Rønne. Grunden er på 940 m².

Følgende grund er solgt administrativt pr. 1. marts 2021:

- Matr.nr. 53i, Rønne Markjorder, beliggende Rævehøjen 6 i Rønne. Grunden er på 605 m².

Følgende grund er solgt administrativt pr. 1. marts 2021:

- Matr.nr. 53k, Rønne Markjorder, beliggende Rævehøjen 7 i Rønne. Grunden er på 1201 m².

Følgende grund er solgt administrativt pr. 1. december 2020:

- Matr.nr. 53l, Rønne Markjorder, beliggende Rævehøjen 9 i Rønne. Grunden er på 1205 m².

Følgende grund er solgt administrativt pr. 1. januar 2021:

- Matr.nr. 53p, Rønne Markjorder, beliggende Rævehøjen 17 i Rønne. Grunden er på 1303 m².

Der er i alt byggemodnet 14 byggegrunde i området.

Økonomiske konsekvenser

Rævehøjen 5, Rønne:

Byggegrund solgt for 325.000 kr. inkl. moms	
Købesum, ekskl. moms	-260.000 kr.
Kloaktilslutningsbidrag, ekskl. moms	-37.900 kr.
Nettoprovenu, ekskl. moms	-297.900 kr.

Rævehøjen 6, Rønne:

Byggegrund solgt for 275.000 kr. inkl. moms	
Købesum, ekskl. moms	-220.000 kr.
Kloaktilslutningsbidrag, ekskl. moms	-37.900 kr.
Nettoprovenu, ekskl. moms	-257.900 kr.

Rævehøjen 7, Rønne:

Byggegrund solgt for 375.000 kr. inkl. moms	
Købesum, ekskl. moms	-300.000 kr.
Kloaktilslutningsbidrag, ekskl. moms	-37.900 kr.
Nettoprovenu, ekskl. moms	-337.900 kr.

Rævehøjen 9, Rønne:

Byggegrund solgt for 375.000 kr. inkl. moms	
Købesum, ekskl. moms	-300.000 kr.
Kloaktilslutningsbidrag, ekskl. moms	-37.900 kr.
Nettoprovenu, ekskl. moms	-337.900 kr.

Rævehøjen 17, Rønne:

Byggegrund solgt for 425.000 kr. inkl. moms

Købesum, ekskl. moms	-340.000 kr.
Kloakti slutningsbidrag, ekskl. moms	-37.900 kr.
Nettoprovenu, ekskl. moms	-377.900 kr.

I henhold til købsaftalen påhviler det køberne at betale kloakti slutningsbidrag på 47.375 kr. inkl. moms uden for købesummen.

Nettoprovenuet på -1.609.500 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Kommandanthøjen, Rønne og kræver derfor ikke særskilt bevilling.

Anlægsbevillingerne henhører under Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Alle de 14 byggegrunde i udstykningen Kommandanthøjen, Rønne er nu solgt. Grundsælget udviser en merindtægt på ca. 0,3 mio. kr.

Det forventede/budgetlagte salgsprovenu for de 14 byggegrunde udgør i alt -4,1 mio. kr. og det faktiske salgsprovenu udgør i alt -4,4 mio. kr.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 11: Salg af byggegrund beliggende Gammeltoft 35, Hasle

Åbent punkt

11 Salg af byggegrund beliggende Gammeltoft 35, Hasle

82.02.00G10-0385

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	11	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på byggegrunden beliggende Gammeltoft 35 i Hasle på 238.830 kr. inkl. moms.

Byggegrunden er solgt administrativt til overtagelse den 1. april 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at købstilbuddet på byggegrunden Gammeltoft 35 i Hasle på 238.830 kr. inkl. moms godkendes, idet provenuet på -191.064 kr. ekskl. moms indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets rådighedsbeløb til salg af restgrunde, afsluttede udstykningsregnskaber.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på byggegrunden matr.nr. 112o, Strandmarken, beliggende Gammeltoft 35 i Hasle. Købstilbuddet er på 238.830 kr. inkl. moms og til overtagelse den 1. april 2021.

Grunden er en ud af to restgrunde i en gammel udstykning i Gammeltoft, og har været til salg på kommunens hjemmeside i flere år. Grunden er på 838 m², og har en ejendomsvurdering på 196.600 kr. i 2019. Der har gennem tiden været enkelte henvendelser og et enkelt købstilbud, som dog blev fundet for lavt.

Grunden er solgt administrativt til overtagelse den 1. april 2021.

Økonomiske konsekvenser

Gammeltoft 35, Hasle:

Byggegrund solgt for 238.830 kr. inkl. moms.

Købesum, ekskl. moms

-191.064 kr.

Provenu, ekskl. moms -191.064 kr.

Provenuet på -191.064 kr. ekskl. moms indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets rådighedsbeløb til "salg af restgrunde, afsluttede udstykningsregnskaber", idet der allerede er givet en anlægsbevilling på -6,5 mio. kr. til salg af restgrunde, som der foreligger afsluttede udstykningsregnskaber for. Der kræves således ikke særskilt bevilling i denne sag.

Momsreglerne vedrørende salg af byggegrunde blev ændret i 2011. Momsfritagelsen blev ophævet, idet byggegrunde der sælges efter 1. januar 2011 skal pålægges moms.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 12: Salg af byggegrund beliggende Blommehaven 3, Snogebæk

Åbent punkt

12 Salg af byggegrund beliggende Blommehaven 3, Snogebæk

82.02.00G10-0382

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	12	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på byggegrunden beliggende Blommehaven 3 i Snogebæk på 250.000 kr. inkl. moms.

Byggegrunden er solgt administrativt til overtagelse den 18. december 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at købstilbuddet på byggegrunden Blommehaven 3 i Snogebæk på 250.000 kr. inkl. moms godkendes, idet provenuet på -200.000 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Hjemly, Snogebæk.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på 250.000 kr. inkl. moms på byggegrunden matr.nr. 98ai, Povlsker beliggende Blommehaven 3 i Snogebæk.

Grunden er på 912 m², og har gennem flere år været til salg på kommunens hjemmeside til en pris på 250.000 kr. inkl. moms.

Grunden er solgt administrativt til overtagelse den 18. december 2020.

Økonomiske konsekvenser

Blommehaven 3, Snogebæk:

Byggegrund solgt for 250.000 kr. inkl. moms

Købesum, ekskl. moms -200.000 kr.

Provenu, ekskl. moms -200.000 kr.

Provenuet på -200.000 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Hjemly, Snogebæk, og kræver derfor ikke særskilt bevilling.

Anlægsbevillingerne henhører under Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Det forventede salgsprovenu for udstykningens i alt ni byggegrunde udgør -2,65 mio. kr. De resterende fire grunde er fortsat til salg.

Momsreglerne vedrørende salg af byggegrunde blev ændret i 2011. Momsfritagelsen blev ophævet, idet byggegrunde der sælges efter 1. januar 2011 skal pålægges moms.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

**Punkt 13: Anlægsbevilling til salg af sommerhusgrund beliggende
Bakkegårdsvej 2C, Allinge**

Åbent punkt

13 Anlægsbevilling til salg af sommerhusgrund beliggende Bakkegårdsvej 2C, Allinge

82.02.00G10-0381

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	13	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på sommerhusgrunden beliggende Bakkegårdsvej 2C i Allinge på 465.000 kr. inkl. moms.

Grunden er solgt administrativt til overtagelse den 1. februar 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på -372.000 kr. til salg af sommerhusgrunden beliggende Bakkegårdsvej 2C, Allinge,
- at der afsættes rådighedsbeløb på -372.000 kr., som tilgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af jord og bygninger,
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på 465.000 kr. inkl. moms på sommerhusgrunden mat.nr. 82æc, Hovedejerlavet, Olsker beliggende Bakkegårdsvej 2C, Sandkås i Allinge.

Grunden er på 1289 m², og er tidligere af mægleren vurderet til en pris på 465.000 kr. inkl. moms.

Sommerhusgrunden har tilbage i 2009 været udbudt ved mægler i forbindelse med udstykningen, og har efterfølgende været til salg på kommunens hjemmeside. Der har gennem de sidste par år været enkelte forespørgsler på grunden, dog uden at dette resulterede i nogle købstilbud.

Grunden er solgt administrativt til overtagelse den 1. februar 2021.

Økonomiske konsekvenser

Bakkegårdsvej 2C, Sandkås, Allinge:

Sommerhusgrund solgt for 465.000 kr. inkl. moms

Købesum, ekskl. moms -372.000 kr.

Provenu, ekskl. moms -372.000 kr.

Provenuet på -372.000 kr. ekskl. moms indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

Momsreglerne vedrørende salg af byggegrunde blev ændret i 2011. Momsfritagelsen blev ophævet, idet byggegrunde der sælges efter 1. januar 2011 skal pålægges moms.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 14: Nexøhallens ansøgning om kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane

Bilag

Ansøgning om kommunegaranti fra Nexø Hallen S/I

Årsrapport 2019 Nexø Hallen

Tilbud på udbygning af omklædningsrum og badefaciliteter i Nexø-Hallen

Åbent punkt

14 Nexøhallen ansøger om kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane og udvidelse af omklædningsrum

18.20.00Ø40-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-01-2021	2	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	14	

Hvem beslutter

Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den selvejende idrætshal Nexø Hallen S/I ansøger om kommunegaranti på 3,8 mio. kr. til udvidelse af hallen med ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg uden for hallen på eksisterende græsbane. Ligeledes ansøges om årligt driftstilskud på 50.000,00 Kr. i den 30 årige låneperiode. Da sagen fortsat rummer aspekter med en vis usikkerhed indstilles i første omgang til en principiel drøftelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Udvalget gennemfører en principiel drøftelse af
- hvorvidt kommunen vil yde kommunegaranti til ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg samt
- om der skal ydes et tilskud til den kommende drift af kunstgræsbaneanlægget samt
- hvilke elementer udvalget eventuelt ønsker afdækket yderligere inden endelig beslutning på kommende møde.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Punktet udsættes og genoptages. Nexø Hallen inviteres til dialog og gennemgang af de rejste spørgsmål.

Koncerndirektøren indstiller, at

- kommunen vil yde kommunegaranti til ekstra omklædningsrum, toiletter og redskabsrum på 1,1 mio. kr. eller,
- kommunen vil yde kommunegaranti til et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg på 2,7 mio. kr. eller,
- kommunen vil yde en samlet kommunegaranti til omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og kunstgræsbaneanlæg på i alt 3,8 mio. kr.

d) driften af kunstgræsbane godkendes.

e) indhentede test af miljøforhold samt løbende kvalitetskontrol jfr. punkt om miljøforhold godkendes.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. januar 2021:

c) anbefales under forudsætning, at der søges relevante fonde for at reducere kommunegarantiens maksimale beløb på 3,8 mio. kr.

d) og e) anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Thomas Thors fremsatte følgende ændringsforslag:

"Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen at udsætte behandlingen af ansøgningen af kommunegarantien til Nexø Hallen I/S har opnået betydelig fondsstøtte til projektet. Udvalget tilkendegiver en vilje til at genbehandle ansøgningen, når der er overblik over restfinansieringen. Sagen genoptages om senest om 3 måneder efter fornyet behandling i Job, Uddannelses- og Fritidsudvalget."

For ændringsforslaget stemte Thomas Thors og Bente Helms.

Imod ændringsforslaget stemte Linda Kofoed Person, Søren Schow og Kirstine van Sabben, Morten Riis og Leif Olsen.

Ændringsforslaget er faldet.

Job-, Udviklings og Fritidsudvalgets indstilling anbefales.

Moren Riis og Leif Olsen kan ikke medvirke, da de kun kan støtte en kommunal garanti under forudsætning af, at anlægget af miljøhensyn – primært tungmetaller - tilsluttes det offentlige kloaknet ligesom selve anlægget skal etableres uden anvendelse af mikroplast materialer.

Sagsfremstilling

Nexø Hallen S/I's bestyrelse anmoder Bornholms Regionskommune om en kommunegaranti på 3.800.000,00 Kr. Nexøhallen ønsker at optage et nyt 30 årigt lån på 3.800.000,00 Kr. i Kommune Kredit.

Lånet skal dels finansiere en udvidelse af hallen med ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og dels et nyt 11 mands kunstgræsaneanlæg uden for hallen på eksisterende græsbane.

I lånets 30- årige afdragsperiode ansøger Nexø Hallen ligeledes om, at modtage 50.000,00 Kr. årligt fra Bornholms Regionskommune som tilskud til drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen. Der anmodes om, at driftstilskuddet tages fra beløb til vedligeholdelse og drift af den eksisterende udendørs fodboldbane, som inddrages til kunstgræsbane. Nuværende vedligeholdelse og drift af udendørs fodboldbane varetages af Bornholms Idrætsområder. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der ikke ydes driftstilskud til kunstgræsbanen på Rønne Stadion Nord.

Det areal som kunstgræsbanen ønskes opført på rummer i dag en vintertræningsbane, kategoriseret som en D-bane (laveste driftsniveau for aktive baner). Driftsudgiften for sådan en bane er maks. 20.000,00 – 25.000,00 Kr. årligt.

En godkendelse af en kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane og etablering af udvidelse af omklædningsrum m.m., vil ifølge Nexø Hallen I/S være en forudsætning for, at starte projektet op, herunder de indledningsvise undersøgelser som eks. miljøgodkendelse og byggetilladelse. Samtidig med en opstart af projektet vil Nexø S/I sideløbende kunne ansøge om eksterne fonde og puljer til projektet. I så fald vil det ansøgte beløb til kommunegarantien mindskes.

Afslag på tidligere ansøgning om kommunegaranti

Nexø Hallen S/I har tidligere anmodet om kommunegaranti på 1,6 mio. kr. til nyt trim center og etablering af omklædnings- og badefaciliteter samt udvidelse af hallens redskabsrum.

Kommunalbestyrelsen valgte at meddele afslag på ansøgningen om kommunegaranti den 23. maj 2019.

I forbindelse med facilitetsudvikling inden for idrætsområdet har Bornholms Regionskommune tidligere godkendt kommunegaranti til følgende haller:

Debitor	KB den	Beløb tkr.
DGI-Hallen	23-02-2017	4.000
Nyvest Skyttecenter	12-10-2017	1.100
Tejn IF	12-10-2017	1.500
Viking Atletik	12-10-2017	1.400
Bornholms Idræts- og kulturcenter	21-12-2017	4.500

Kunstgræsbaneanlæggets placering, etablering og øvrige forhold

Indledningsvis har der været afholdt møder med Nexø-Hallen om kunstgræsbaneanlæggets placering, etablering, forventet benyttelse, miljøkrav samt drift og vedligeholdelse.

Anlæggets placering omfatter etablering af en 11-mands kunstgræsbane placeret på Nexø Stadions nuværende vintertræningsbane.

Nexøhallen har indgået et samarbejde med firmaet WGS, som er leverandør af kunstgræsbaner produceret af den hollandske leverandør EDEL Grass. WGS har leveret en omfattende referenceliste for de kunstgræsbaner de tidligere har været leverandør af.

Der er ikke meldt noget ud om kunstgræsbanens størrelse, men Nexø Hallen har oplyst, at den skal være 60 m bred og ca. 105 m lang, excl. evt. miljøkant omkring banen. Dette er mindre end den typiske størrelse for en kunstgræsbane, hvor bredden er op til 68 m og længden er 105 m. Der er alene afsat plads til afrømmet sne på den ene langside af banen. Den anden langside af banen grænser op til Nexø Tennisklubs baner.

Disse baner ligger lavere end arealet, hvor kunstgræsbanen skal placeres, hvorfor det må forventes, at der også skal etableres en miljøkant på denne langside, for at undgå at gummigranulat falder ned ad den skråning, der er mod tennisbanerne.

Banen skal iflg. Nexø Hallen være en traditionel kunstgræsbane med et kunstgræstæppe bygget op med kvartssand og SBR gummigranulat.

Anlæggets drift og vedligeholdelse

Det er hensigten, at kunstgræsbanen skal være offentlig tilgængelig, uden beregning af leje for at benytte den, i modsætning til banen i Rønne, hvor lejeindtægten er med til at finansiere driften.

Kunstgræsbanens drift og vedligeholdelse vil indgå i Nexø -Hallens øvrige timer og funktioner hos ansatte i hallen. Maskinel som fejmaskiner, maskiner til opsamling af granulat og støvsugning har hallen allerede, og vil kunne anvendes til den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen.

Yderligere afdækning af behovet for ny kunstgræsbane og udvidelse af omklædningsrum

En kunstgræsbane har længe været et ønske for alle fodboldklubber på Østbornholm og DBU Bornholm, som bakker op om projektet.

Kunstgræsbanen anlægges med et flerfunktionelt perspektiv. Dvs. at idrætsgrene som ikke har tradition for at være på kunstgræs, vil kunne anvende denne nye facilitet i Nexø. Tankerne med kunstgræsbanen er, at den kan benyttes af alle, også af andre idrætstilbud, foreninger og frivillige. Af samme grund har man fravalgt at indhegne banen, så brugere kan anvende den, når som helst også uden for hallens åbningstid. At undlade indhegning er dog et af de forhold, som skal undersøges i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Paradisbakkeskolen som er tættest på anlægget, vil kunne anvende kunstgræsbanen i undervisningsbrug, samt om eftermiddage når fritidsordningen er åben. Således vil mange flere børn få adgang til fodbold og andre idrætsmuligheder inden for en kort afstand året rundt.

I løbet af de seneste 10-15 år er kunstgræsbaner til fodbold og andre sportsgrene i stigende grad blevet populære, fordi de forlænger sæsonen betydeligt i forhold til traditionelle græsbaner. Dette kan være en fordel, hvis man tager de aktuelle klimaændringer med forventet øget nedbør i betragtning. Mange af øens græsbaneanlæg kan ikke benyttes i våde perioder af hensyn til vedligeholdelse af banen. Der er således brug for periodevis aflastning af nuværende fodboldgræsbaner, for at sikre vedligeholdelse og aflastning i perioder med meget regn.

Baggrunden for at udvide med ekstra omklædningsrum er, at det forventes, at den nye kunstgræsbane vil tiltrække langt flere brugere, når banen kan anvendes til andre idrætsgrene end fodbold. På nuværende tidspunkt oplyser hallen, at der er store udfordringer med omklædning og bedefaciliteter til voksne, der benytter hallens fitness faciliteter i dagtimer på hverdage, da faciliteterne fortrinsvis anvendes af skolebørn i skoletiden. I tilknytning til de nye omklædnings - og bedefaciliteter etableres selvstændig indgang, som kan bruges af trim faciliteterne året rundt. Hallen har på nuværende tidspunkt 4 omklædningsrum, som anvendes af brugere af hallen og udefaciliteter.

Samarbejdspartnere

Nexø-Hallen forventer at de kommende samarbejdspartnere er nedenstående:

DBU Bornholm, Nexø Fodboldklub, Øvrige fodboldklubber på Østbornholm, Paradisskolen, Bornholms Idrætsområder, frivillige m.fl.

Idrættens Videns og Kompetenceråd har drøftet behovet for en kunstgræsbane på Østbornholm

Behovet for et nyt kunstgræsbaneanlæg har været drøftet i Idrættens Videns -og Kompetenceråd (IVK) 27. februar 2020, med følgende indstilling til JUFU:

IVK indstiller, at det er fornuftigt at anlægge en kunstgræsbane på Østbornholm. Flere klubber kan få glæde af den, og faciliteten kan anvendes til nye typer af aktiviteter og målgrupper. I forbindelse med de aktuelle klimaændringer forventes flere fugtige perioder, hvor græsbaner

ikke kan anvendes. Det vil være en fordel at have en facilitet som en kunstgræsbane, der kan bruges hele året rundt.

Opmærksomheder og øvrige forhold

Idrættens Analyseinstitut og Syddansk Universitet har gennemført undersøgelse i 2018 om etablering, anvendelse m.m. af kunstgræsbaner i Danmark. De vurderer at kunstgræsbaner trods alle deres fordele også er relativt dyre at anlægge og drive i forhold til almindelige græsbaner, ligesom banernes miljømæssige bæredygtighed og specialiserede karakter kan være en udfordring.

Ifølge en rapport udgivet af Miljøstyrelsen koster anlæggelsen af en [kunstgræsbane](#) med en gennemsnitlig levetid på cirka 10 år, normalt mellem 3,9 og 5,6 mio. kroner. Dertil kommer årlige vedligeholdelsesudgifter på typisk 250.000-320.000 kr. Den forventede levetid for kunstgræsbanen er kortere end perioden for lånets løbetid på 30 år, som Nexø- Hallen S/I ønsker at optage. Der kan således om ca. 10 år komme yderligere finansieringskrav til kunstgræsbanen for Nexø-Hallen S/I.

Miljøgodkendelse og byggetilladelse

Der har været afholdt indledende dialog mellem Nexø Hallen S/I og Natur og Miljø i BRK vedr. de miljømæssige krav ved anlæg af kunstgræsbanen ved Nexø-Hallen. Aftalen mellem de to parter er, at Nexø Hallen S/I havde behov for en vurdering (ikke en tilladelse) af projektet, som de kunne gå videre med i forbindelse med den politiske behandling, da etableringen står og falder med, om der kan gives kommunegaranti for deres etableringsomkostninger. I forbindelse med en miljøgodkendelse og byggetilladelse forventes der, at Nexø Hallen S/I får yderligere udgifter, som afholdes af egne midler. Natur og Miljø har fået kendskab til data fra rådgiver på tilsvarende bane, der var opført ved Århus – herunder monitoreringsdata for spildevandet i en treårig periode.

I forbindelse med de miljøkrav nye kunstgræsaneanlæg skal følge kan læses i: Vejledning om kunstgræsbaner, planlægning, drift og affaldshåndtering udarbejdet af Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/05/978-87-93710-25-2.pdf>

Finansieringsplan

Der optages et 30 årigt lån i Kommune Kredit på 3.8 mio. Kr. svarende til kommunegarantien. Lånet skal anvendes til at starte projektet op med anlæggelse af en kunstgræsbane ved Nexø-Hallen og udvidelse af omklædningsrum i Nexø- Hallen. Det forventede budget for projektet er som følgende:

Kunstgræsbane:

Byggeplads	75.000,00
Bund, belægning m.m.	1.500.000,00
kunstgræs	1.150.000,00
Samlet tilbudspris- ændret tilbudspris	2.725.000,00 – eksklusive moms

Udbygning og badefaciliteter og omklædningsrum

Udbygning af badefaciliteter	1.114.000,00 – eksklusive moms
Samlet tilbudspris – ændret tilbudspris	1.114.000,00

Samlet pris for kunstgræsbane, udbygning af badefaciliteter og omklædningsrum:

Kunstgræsbane	2.725.000,00
Udbygning af badefaciliteter	1.114.000,00
Sum	3.839.000,00 –eksklusive moms

Egenfinansiering fra Nexø Hallen S/I udgør 39.000,00 kr.

Drift og vedligeholdelse

Nexø Hallen S/I har et årligt nettoresultat på 232.019 Kr. (regnskab 2019), som vil kunne finansiere den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen.

Da Nexø – Hallen allerede er i besiddelse af maskiner, der skal anvendes til drift og vedligeholdelse, forventes der ikke yderligere udgifter til maskiner.

Ligeledes vil personale, der allerede er ansat i hallen, samt frivillig arbejdskraft indgå i den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen. Det forventes, at der skal afsættes 4-5 timer ugentligt til drift og vedligeholdelse.

Et årligt tilskud på 50.000 kr. fra BRK vil bidrage til at sikre driften af kunstgræsbanen.

Økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Kommunen har som udgangspunkt ikke ledig låneramme.

Der vil derfor, som alternativ til låneramme, skulle deponeres et beløb svarende til et eventuelt tilsagn om kommunegaranti.

Et årligt tilskud til Nexøhallens drift af kunstgræsbanen på 50.000 kr. vil eventuelt skulle tages fra den eksisterende drift til udendørs fodboldbaner, som er placeret under bevilling 59 Idrætsområder. Da den nuværende årlige driftsudgift for udendørsbanen estimeres til 20.000–25.000 kr. årligt, vil det derfor have en økonomisk negativ konsekvens for Bornholms Idrætsområder, såfremt det fulde beløb på 50.000 kr. tages fra området.

Alternativ kan det efterfølgende afklares, hvorfra finansieringen skal komme, når det er konstateret at opførelsen af kunstgræsbanen og udvidelsen af omklædningsrummet bliver en realitet.

Supplerende sagsfremstilling

Job- Udviklings- og Fritidsudvalget har den 6.5.2020 behandlet Nexø Hallen S/I's ansøgning om kommunegaranti. Der ønskes yderligere tre forhold afklaret, som vedrører banens størrelse, miljøforhold og driften af banen. Ligeledes ønskes, at repræsentanter fra Nexø

Hallen S/I deltager til næstkommende udvalgmøde i Job, - Udviklings, - og Fritidsudvalget, når sagen behandles.

1. Banens Størrelse

Banens størrelse lever op til de krav, der er til en kunstgræsbane ved certificering til internationale kampe. Banen kan således anvendes til A- Kampe, jfr. DBU's krav til fodboldbaner.

Målene på kunstgræsarealet er 72 x 111 meter. Der er 2 meter i sikkerhedszone ud for begge sidelinjer og 3 meter sikkerhedszone bag begge mållinjer, som svarer til DBU/ FIFA's minimumskrav.

2. Miljøforhold

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og kontrolrapport, samt en undersøgelse fra DHI, har spildevandsmyndigheden bedt om udvaskningstest for en række stoffer i SBR infillet, da det er det mest problematiske produkt i kunstgræsbanen.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning og kontrolrapport, skal producenterne af de enkelte elementer af en kunstgræsbane fremvise udvaskningstestene. Producenten af SBR infillet har dog ikke foretaget udvaskningstest for en lang række stoffer, og ansøger har derfor medsendt en udvaskningstest, som Københavns Kommune har fået foretaget på en ny anlagt kunstgræsbane med SBR infill, som omfatter de fleste resterende stoffer.

Der mangler dog fortsat test for 4 stoffer: kobolt, arsen, octylphenol og nonylphenol. Grunden til at der stilles krav om de 4 stoffer, der ikke indgår i de nævnte undersøgelser er, at de er observeret i drænvand fra kunstgræsbaner i koncentrationer, der ligger over vandkvalitetskravene, jf. Miljøstyrelsens kontrolrapport og en undersøgelse fra DHI.

Testresultaterne for de fleste stoffer viser overskridelser i forhold til udledning af drænvandet (svarende til tilslutning til regnvandsledning). Dvs. at hvis ansøger fortsat ønsker at udlede drænvandet via regnvandsledningen, så skal vandet renses lokalt inden udledning.

Såfremt vandet renses inden tilslutning til regnvandsledning, vurderer spildevandsmyndigheden, at ansøgningen kan behandles uden at kende koncentrationen af de sidste 4 stoffer. I stedet vil der blive sat krav om, at der udtages prøver for min. de sidste 4 stoffer så snart banen tages i brug.

Såfremt det viser sig, at der stadig er overskridelser, kan ansøger få skærpet kravene til rensning eller blive tilsluttet kloak efter aftale med BEOF. Spildevandsmyndigheden er ikke bekendt med en konkret rensemetode til drænvand fra kunstgræs, men tungmetaller og oliestoffer bør kunne bundfældes i et vådt bassin eller renses via nedsivning i filtermuld inden tilslutning.

Hvis ansøger i stedet ønsker at aflede vandet til spildevandsledningen, så overholder de grænseværdierne for tilslutning til kloak. Før det bliver aktuelt, skal BEOF acceptere tilslutningen. Hvis BEOF accepterer tilslutning af drænvand fra kunstgræs uden skærpede grænseværdier, vurderer spildevandsmyndigheden, at ansøgningen kan behandles uden at vi

kender koncentrationen af de sidste 4 stoffer. I stedet vil der blive sat krav om, at der udtages prøver for min. de sidste fire 4 stoffer så snart banen tages i brug. Hvis det viser sig, at der er overskridelser på et eller flere stoffer, vil der blive sat krav om rensning inden tilslutning.

Når banen er anlagt vil der blive sat krav om, at der løbende foretages analyser af drænvandet, som skal udtages af et akkrediteret analysefirma. Resultaterne skal indsendes til spildevandsmyndigheden. Hvis der ikke er overskridelser, kan man på sigt sætte analysefrekvensen eller -omfang ned. Hvis der er gentagende overskridelser, vil der blive sat skærpede krav til rensning.

Baneejer har ansvaret for at indsende en ansøgning om afledning af drænvand fra banen, samt for at overholde kravene i en evt. tilladelse. Banejer har også ansvar for at indsende ansøgning om VVM-screening.

3. Anlæggelse og drift af Kunstgræsbanen

I tilfælde af at der ydes støtte til den fulde ansøgning om kommunegaranti, vil Nexø Hallen kunne starte en proces med at ansøge fonde til projektet om at anlægge en kunstgræsbane. De relevante fonde er på nuværende tidspunkt ikke kontaktet, da en forudsætning for tilskud via fonde er, at der er en kommunal opbakning bl.a. i form af en kommunegaranti. De indkomne midler fra evt. fonde, vil blive modregnet i det totale lånebeløb hos kommunekredit, som tilsvarende vil nedsætte kommunegarantien.

Drift af kunstgræsbanen

Nexø Hallen S/I forventer i gennemsnit at bruge ca. 4 timer om ugen til rengøring, vedligehold, snerydning og udlægning af opsamlet granulat til genanvendelse. De faste medarbejdere i Nexø Hallen S/I vil udføre disse opgaver i normal arbejdstid og er derfor ikke en ekstra driftsudgift for hallen. Hvis der mod forventning, bliver en større slidtage på anlægget har Nexø Hallen S/I plads i driftsøkonomien til en årlig hensættelse til forbedringer af anlæg og bygninger. Se årsrapport for 2019, som er fremsendt tidligere. Nexø Hallen S/I ønsker ikke driftsmidler fra BRK.

Supplerende økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Kommunen har som udgangspunkt ikke ledig låneramme.

Der vil derfor, som alternativ til låneramme, skulle deponeres et beløb svarende til et eventuelt tilsagn om kommunegaranti.

Punkt 15: Udmøntning af strukturændring vedr. vikarudgifter

Åbent punkt

15 Udmøntning af strukturændring vedr. vikarudgifter

27.00.00G01-1658

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	04-01-2021	3	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	15	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budget 2018 blev det besluttet, at der skulle ske en større strukturændring i anvendelsen af vikarer på ældreområdet i forhold til anvendelsen af kommunalt ansatte til opgaveløsningen. Forslaget indebar, at der skulle gennemføres en væsentlig reduktion af udgifterne til vikarer i perioden 2018 - 2021.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- udmøntningen på vikarområdet finansieres på det samlede aktivitetsbudget, fra budget 2020

Social- og Sundhedsudvalget, den 4. januar 2021:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2018 blev der politisk vedtaget nedenstående besparelse på brug af vikarer i ældreområdet:

Politiske prioriteringer	Beløb i 1.000 kr., 2018-pl			
	2018	2019	2020	2021
Vikar udgifter, struktur ændring	-2.026	-4.559	-5.066	-5.066

Ældreområdet har ikke direkte budgetlagt udgifter til vikarer, men udgifterne indgår i aktivitetsbudgetterne i henholdsvis Hjemmeplejen og på Plejeboligområdet.

I 2018 valgte området at indregne besparelsen på de 2,0 mio. kr. i afregningspriserne til Hjemmeplejen og Frit Valg leverandørerne, men kun i det ene år.

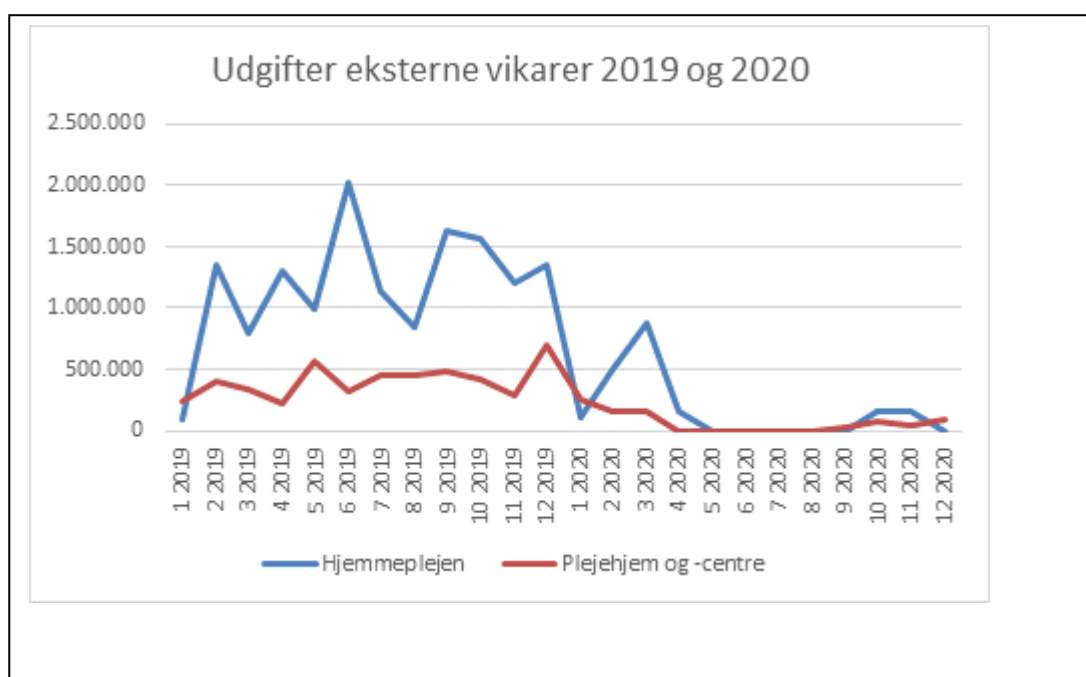
I 2019 valgte området at lade besparelsen stå urørt under Fællesudgifter, ældre, hvor ændringer til budgettet typisk bliver indberettet og står frem til at man beslutter sig for hvordan midlerne skal udmøntes.

Fra budget 2020 og frem er besparelsen indregnet i centerets samlede aktivitetsbudget, dvs. at budgettet i 2020 og frem er justeret ned med ca. 5,1 mio. kr.

Det fremgår af sagsfremstillingen fra december 2017 [KB 21122017 punkt 8](#), at Ældreområdets handlingsplan, som blev sat i værk i november 2017, indeholdende følgende elementer:

1. Rekruttering af nye medarbejdere
2. Nuværende ansatte tilbydes at gå op i tid
3. Ændring i planlægning i en overgangsperiode
4. Ændring i indsatsen i en overgangsperiode

Center for Ældre har haft en taktik om at rekruttere nye medarbejdere, for derigennem at reducere behovet for eksterne vikarer. Dette blev iværksat i november 2019. Udviklingen i udgiften til eksterne vikarer ses nedenfor:

Det ses, at der er et stort fald i udgifterne til eksterne vikarer. Faldet er bl.a. sket med baggrund i en stærk og tæt involvering af alle TRIO-grupper.

Der har været lavet fælles annoncering efter medarbejdere, og faste medarbejdere blev tilbudt flere timer, hvor det var muligt.

Det lykkes at rekruttere medarbejdere til Ældre, der før har været fast tilknyttet eksternt vikarbureau. Der er dog stadig udfordringer med at rekruttere medarbejdere, hvorfor der arbejdes målrettet på at tænke andre faggrupper ind i organisationen og tilbyde uddannelse i tæt samarbejde med jobcenter og Social- og Sundhedsskolen. Det vil ikke kunne undgås, at der i et vist omfang stadigvæk vil være brug for vikarer i Hjemmeplejen og på pPlejhjem- og centre.

I marts 2020 trådte et nødberedskab i kraft grundet Covid-19 pandemien, blev der lukket helt ned for eksterne vikarer for at minimere smitterisikoen. Der har været et enkelt team, som, for at få driften til at hænge sammen, har anvendt eksterne vikarer. Dette ses naturligt i forbruget, men besparelsen skal ikke kun ses i lyset af Covid-19, men også i den indsats, der er gjort for at minimere forbruget.

Økonomiske konsekvenser

Center for ældre har i en årrække arbejdet med effektiviseringer og omlægning af driften fx omlægning til faste rute i hjemmeplejen, mindre teams med ledelse tættere på m.v. Det forventes fremover at have en permanent struktur, noget der, udover udgiftsniveauet i fx Hjemmeplejen, også har haft en effekt på det samlede aktivitetsniveau. Der ses derfor i 2020 en lavere aktivitet og et væsentligt mindreforbrug som følge heraf. Det foreslås derfor at vikarbesparelsen udmøntes igennem det samlede aktivitetsbudget fra og med 2021.

Dog vil aktivitetsbudgettet kunne komme under pres, hvis der kommer et markant øget behov for ydelser.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Anlægsbevilling - Renovering af Værestedet Blæksprutten

Åbent punkt

16 Anlægsbevilling - Renovering af Værestedet Blæksprutten

00.30.08P19-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	04-01-2021	6	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	16	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Psykiatri og Handicap ansøger om anlægsbevilling til renovering af Værestedet Blæksprutten.

Værestedet Blæksprutten havde i forbindelse med budgetprocessen for Budget 2021 ansøgt om et anlægstilskud til den renovering af Værestedet beliggende i Søndergade i Rønne grundet slitage af bygningen.

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2021 at afsætte 362.000 kr. til renovering af Værestedet Blæksprutten.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

- a) at der gives en anlægsbevilling på 362.000 kr. til renovering af Værestedet Blæksprutten. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.
- b) at anlægsbevillingen gives til Værestedet Blæksprutten.

Social- og Sundhedsudvalget, den 4. januar 2021:

- a) Anbefales
- b) Anbefales

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Værestedet Blæksprutten har i forbindelse med budgetprocessen for 2021 fremsendt om et anlægstilskud til renovering af Værestedet beliggende i Søndergade i Rønne grundet slitage af bygningen.

Renoveringen omfatter følgende:

- Overdækning af terrasse	kr. 175.000
- Nyt gulv i entré og aktivitetsrum	kr. 65.000

- Nye vægge i aktivitetsrum	kr. 85.000
- Nyt gulv og nye møbler i caféen	kr. 85.500
- Maling af caféen	kr. 25.000

I alt kr. 435.000

Efter momsandelsrefusion bliver det en udgift for kommunen på 362.000 kr.
Renoveringsprojektet forventes igangsat primo 2021.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 362.000 kr. til renovering af Værestedet Blæksprutten, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2021.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 17: Grøn infrastruktur i Søndre Løkker (Rønne Syd, etape 3)

Bilag

Budgetoverslag for anlæg af biotopvenlige elementer for markfirben Rønne S

Anlæg og drift for markfirben Rønne Syd + delelementer

Opsamling på virtuelt borgermøde

Åbent punkt

17 Grøn infrastruktur i Søndre Løkker (Rønne Syd, etape 3)

01.00.05A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-01-2021	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog den 26. juni 2020 igangsætning af kommune- og lokalplanlægning for Rønne Syd, etape 3. Som en del af forarbejdet til planlægning og et kommende salg af arealer i udviklingsområdet, har administrationen i samarbejde med eksterne konsulenter udarbejdet en plan for de grønne arealer i udviklingsområdet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- planerne for etablering af en grøn struktur, der fungerer som afværgeforanstaltning for markfirben, godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 5. januar 2021:

Anbefales. Leif Olsen og Niclas Fick kan ikke medvirke, idet de ønsker at afvente resultatet af monitoreringen forsommeren 2021.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Leif Olsen og Morten Riis kan ikke medvirke, idet de ønsker at afvente resultatet af monitoreringen forsommeren 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 26. juni 2020 igangsætning af kommune- og lokalplanlægning for Rønne Syd, etape 3, idet det forventedes, at miljøscreening af området ville blive foretaget tidligt i processen. Dette med henblik på at afdække, hvorledes en eventuel forekomst af beskyttede og fredede dyrearter ville påvirke planlægningen af området. I denne sag beskrives, hvordan der med en grøn struktur vil blive taget hensyn til de beskyttede dyrearter, og hvad det vil koste at anlægge og drifte den grønne struktur.

Grøn struktur til beskyttelse af markfirben og styrkelse af biodiversitet

En ekstern konsulentundersøgelse af udviklingsområdet i september 2020 kunne konstatere forekomst af markfirben og resulterede i en udpegning af velegnede levesteder for disse i

udviklingsområdet. Størstedelen af området er landbrugsjord, som i de senere år har ligget som græs med høslæt. De egnede levesteder for markfirben knytter sig til mindre områder i kanterne af arealet. Det er aftalt med konsulentfirmaet, at der skal laves en yderligere monitoring i forsommeren 2021 med henblik på at få verificeret de konklusioner, der fremgår af den nuværende rapport. Dette foretages primært af formelle grunde, og det er både regionskommunens og konsulentfirmaets vurdering, at det nuværende vidensgrundlag er tilstrækkeligt til at fortsætte processen med at udvikle området. Det skal i den forbindelse fremhæves, at der med den gennemførte undersøgelse er opbygget et højt vidensniveau tidligt i udviklingsprocessen, og at den formelle miljøscreening normalt først foretages, når der foreligger et udkast til lokalplan. Vælges det, at afvente den næste undersøgelse vil processen med at udvikle Rønne Syd blive udskudt med cirka et halvt år. Det er som nævnt ikke administrationens forventning, at den næste undersøgelse vil bidrage med viden, der ændrer på de principper for afværgeforanstaltninger, som fremlægges i denne sag. Omvendt vil en udskydelse af sagen have betydning for boligmarkedet på Bornholm, hvor der særligt i Rønne er et stort behov for byggegrunde. Manglen på byggegrunde er pt. er en af de største barrierer for arbejdet med at indfri de ambitioner, som kommunalbestyrelsen har besluttet i boligpolitikken og boligstrategien samt den bagvedliggende vision om at være 42.000 bornholmere i 2028.

På baggrund af den første undersøgelse har administrationen i samarbejde med konsulentfirmaet udarbejdet en plan for en grøn struktur, der skal sikre den lovpligtige beskyttelse af markfirbenenes levesteder (afværgeforanstaltninger). Det forventes, at planen vil resultere i en øget bestand af markfirben i området ved at tilgodese markfirbenets biotopkrav og give et generelt løft af biodiversiteten i området.

I Forvaltningsplan for Markfirben, udgivet af Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015 nævnes markfirbenets biotopkrav til at være:

- Soleksponerede skrånninger og skrænter
- Partier med løs, vel-drænet, soleksponeret jord.
- Spredte småbuske
- Træstammer, grene, kvasbunker, sten, stenbunker.
- Artsrig, løst-dækkende, lav til halvhøj urte- og græsvegetation

Den nævnte plan indarbejder disse biotopkrav i en grøn struktur, der skaber forbedrede levesteder, bedre spredningsmuligheder og øget fødegrundlag for markfirben. Det anbefales, at der langs den nordlige kant af udviklingsområdet etableres et ca. 10-20 m bredt og 300 m langt overdrevslignende areal (lysåbent areal med fortrinsvis græs- og urtevegetation), der grænser op til skovområdet nord for udviklingsområdet. I overdrevet etableres der spredt træ- og buskvegetation samt strukturer som eksempelvis diger, terrængroft, bunker af marksten og jorddækkede røser, som i sammenhæng er med til at fremme livsbetingelserne for markfirben. Dette område er det mest soleksponerede, og med sin størrelse kan det forventeligt blive et nyt kerneområde for markfirben (se nedenstående kort).

I den sydlige del af området fastholdes et ca. 3.500 m² stort overdrevslignende areal, som i sin nuværende form har gode forhold for markfirben. I forlængelse af dette område etableres der langs med den sydligste kant af udviklingsområdet flere vådområder med lave vandhuller. Etablering af vådområderne vurderes at kunne forbedre levevilkårene for løvfrø, som er registreret i et vandhul umiddelbart nordøst for projektområdet, samt for andre slags padder og vandsalamandre, idet de nye vådområder kan blive potentielle yngleområder for disse dyregrupper. Herudover vil vådområderne også gavne flagermus, som vil kunne søge føde i insektlivet omkring søerne.

Det nordlige overdrev og den sydlige bræmme, bestående af overdrev og vådområder, forbindes med tre spredningskorridorer, der er 10-12 meter brede. Spredningskorridorerne består af urte- og græsstriber, kombineret med dele af de eksisterende levende hegn, stynede popler, holme med buske, brændestakke, stenbunker m.m. Spredningskorridorerne vil, ligesom de to nævnte overdrev, i sig selv fungere som levesteder for firben, såvel som korridorer, hvor firben, frøer og andre dyr kan bevæge sig imellem overdrevene og vådområderne. Den afvekslende karakter af beplantning vil skabe forhold, der fremmer tilstedeværelsen af mange forskellige plantearter og insekter, og vil sikre, at der både findes områder, hvor solen kan varme jorden, og områder, som bliver mere tilgroede. Spredningskorridorerne sikres soleksponering fra syd-sydøst gennem de kommende lokalplaner, da dette er afgørende for, at markfirben vil opholde og bevæge sig i dem.

Det er administrationen og konsulentfirmaets vurdering, at de beskrevne tiltag vil forbedre naturværdierne i området ved at skabe flere og bedre levesteder, bedre spredningsmuligheder og øget fødegrundlag for markfirben og andre dyr, i forhold til udgangspunktet i området i dag.

Det anbefales i Naturstyrelsens forvaltningsplan at søge at skabe høj heterogenitet på de arealer, hvor man vil fremme markfirben. De steder, hvor markfirben allerede er lokaliseret, skal der udvises forsigtighed for ikke at genere bestanden. Disse steder må desuden antages at opfylde dyrenes behov, og der burde derfor ikke være behov for yderligere tilpasninger. Der skal være et tæt netværk af strukturelementer således, at markfirbenet kan sprede sig ud fra de nuværende kolonier.

Markfirben er stedfaste og koloniserer kun langsomt nye levesteder. Det vil derfor blive undersøgt, om det er muligt i en tidlig fase af byggemodningen at etablere en række mindre levesteder i nærheden af de steder, hvor forekomster af markfirben er konstateret, så bestanden har mulighed for at nå at sprede sig og vokse, forud for byggeaktivitet i området.

Administrationen anbefaler, at Bornholms Regionskommune anlægger, ejer og drifter de arealer, der er udlagt som afværgeforanstaltninger for markfirben. Baggrunde herfor er, at den korrekte pleje og drift er afgørende for, at de udlagte grønne områder vedbliver at fungere som levesteder for markfirben og andre dyr samt planter.

Tidsplan

Ved at igangsætte projektet nu vurderes det, at det vil være muligt at finde interesserede investorer til at byde på byggegrundene.

Den politiske sagsbehandling af salg og udvikling i Søndre Løkker forventes at følge nedenstående tidsplan.

Dato	Emne	Bemærkninger
5. januar 2021	Møde i Natur- og Miljøudvalget	Sag 1 (nærværende sag): Planer for grøn infrastruktur i Søndre Løkker
20. januar 2021	Møde i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	Videresendelse af sag 1. fra NMU Sag 2. Lukket sag vedrørende salg
28. januar 2021	Møde i kommunalbestyrelsen	Endelig beslutning af sag 1. og sag 2.
Februar og marts	Administrativt	Igangsættelse af salg
April	Møde i Natur- og Miljøudvalget, Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget samt møde i Kommunalbestyrelsen	Politisk beslutning om bevillinger til salg samt anlæg af veje og stier
Maj / juni	Møde i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget samt møde i Kommunalbestyrelsen	Politisk beslutning om igangsættelse af planlægning

Virtuelt borgermøde d. 14. december

Administrationen afholdt et virtuelt borgermøde den 14. december. Der var 39 tilmeldte logins med skønnet cirka 50 deltagere. På borgermødet fremlagde administrationen baggrunden og planen for områdets udvikling, kortlægningen af fredede dyrearter samt de planlagte afværgeforanstaltninger. De deltagende borgere spurgte særligt ind til følgende fire emner:

- 1) Håndtering af markfirben og andre fredede dyrearter
- 2) Biodiversitet og naturkvalitet
- 3) Salg af arealer
- 4) Bebyggelse og ejerforhold

En opsummering af borgernes spørgsmål og kommentarer samt administrationens svar er vedlagt sagsfremstillingen som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Den økonomiske ramme for anlæg af afværgeforanstaltninger for firben samt grønne arealer, anslås således:

Anlægsudgifter	Beløb i hele kroner, ekskl. moms
Anlæg af sikring/forbedring af levesteder for markfirben og naturgenopretning ift. biodiversitet	250.000 kr.

Driftsudgifter	Beløb i hele kroner, ekskl. moms
Drift/pleje årligt, grønne arealer	35.000 kr.

Anlægsudgifterne på 250.000 kr. til afværgeforanstaltningerne for firben samt grønne arealer foreslås finansieret af provenuet fra salg af boligområderne.

Driftsudgifterne på 35.000 kr. til årlig drift af de grønne arealer foreslås finansieret af kassebeholdningen.

Denne sag vil blive fulgt op af bevillingsansøgninger.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 18: Kommissorium for strategi for grøn mobilitet til godkendelse

Bilag

Bilag 1 - kommissorium for strategi for grøn mobilitet v.04

Kommissorium for strategi for Grøn Mobilitet - tilrettet efter møde i Særligt udvalg om klima og bæredygtighed den 02/12/2020

Åbent punkt

18 Kommissorium for strategi for grøn mobilitet til godkendelse

00.16.02P22-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Særligt udvalg om klima og bæredygtighed	02-12-2020	5	
Natur- og Miljøudvalget	05-01-2021	5	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	18	

Hvem beslutter

Særligt udvalg om klima og bæredygtighed indstiller

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er udarbejdet et kommissorium, som beskriver formål, opgaver og proces, organisering og økonomi med det sigte, at kommunalbestyrelsen i januar 2021 kan godkende strategi for grøn mobilitet (kommissoriet er vedlagt som bilag). Strategi for grøn mobilitet knytter sig til det igangværende arbejde med en ny energipolitik og -strategi for Bornholm, som forventes godkendt af kommunalbestyrelsen inden udgangen af 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) At kommissorium for strategi for grøn mobilitet på Bornholm (bilag) godkendes
- b) At der bevilges op til 900.000 kr. til strategi for grøn mobilitet finansieret af puljen til klima og bæredygtighed under bevilling 42 Erhverv, byg og plan, heraf vedrører 313.000 kr. forventede overførte midler fra 2020 til 2021 og 587.000 kr. budget 2021. Styregruppen for udarbejdelse af energipolitikken får dispositionsretten over de 900.000 kr.

Særligt udvalg om klima og Bæredygtighed den 2. december 2020:

Anbefales med enkelte ændringer. Det tilrettede kommissorium vedhæftes referatet.

Natur- og Miljøudvalget den 5. januar 2021:

Ad a) Anbefales, idet

1: Der afholdes ikke blot et borgermøde, men en egentlig borgerhøring, hvor alle borgere har mulighed for at indsende skriftlige bemærkninger. Denne afvikles parallelt med borgermødet.

2: I organiseringen tilføjes - udover en administrativ styregruppe og en faglig referencegruppe - en politisk følgegruppe bestående af repræsentanter for samtlige partier/grupper i KB (hvis disse ønsker repræsentation)

3: Tidsplan. Inden §17.4 udvalget godkender udkast til strategi i august 2021 bør denne også drøftes i NMU således, at fagudvalgets eventuelle bemærkninger kan medtages i de videre

drøftelser.

Ad b) Anbefales. Kim Jacobsen kan ikke medvirke.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Ad a) Natur- og Miljøudvalgets indstilling anbefales. Søren Schow kan ikke medvirke, idet han ønsker at følge indstillingen fra Særligt udvalg om Klima og Bæredygtighed.

Ad b) Anbefales. Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke til indstillingens pkt. b).

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på møde d. 20. november 2019 at igangsætte udarbejdelsen af en ny energipolitik samt strategier, der vil knytte sig til den overordnede energipolitik, herunder strategi for grøn mobilitet. Strategi for grøn mobilitet, som knytter sig til energipolitikken og mål i energistrategien, skal udarbejdes, så kommunalbestyrelsen kan godkende en endelig version af strategi for grøn mobilitet på møde d. 14. oktober 2021.

Formål

Strategi for grøn mobilitet har til formål at reducere transportens CO₂-udledning samt luft- og støjforurening på Bornholm - samtidig med, at mobiliteten på Bornholm er effektiv og god. Kort sagt skal man kunne bevæge sig rundt på øen uden at udlede fossil CO₂ uanset transportform.

Strategien skal som en del af realiseringen af Bornholms Energipolitik 2020 indeholde mål, delmål og strategiske prioriteringer, som skal være retningsgivende for, hvordan Bornholms Regionskommune understøtter, at det bornholmske samfunds visioner for en grøn omstilling af transportområdet bliver til virkelighed.

Visioner og mål i energipolitikken kommer til at skabe rammen for den underliggende strategi for grøn mobilitet. Strategien kommer til at omfatte strategiske indsatser og ekspertråd til de konkrete virkemidler, som skal igangsættes for at indfri målene i praksis, hvilke tidshorisonter og økonomiske scenarier, der knytter sig hertil, og hvilke aktører, der kan få en bærende rolle.

I kommissoriet er i detaljer beskrevet processen frem mod en politisk godkendt strategi for grøn mobilitet på Bornholm:

1. Ekspertråd som baggrund for strategiske valg

Ekspertråd:

Indledningsvis afdækkes udgangspunktet for arbejdet med strategi for grøn mobilitet. Det er fra arbejdet med Bornholms Energipolitik 2020 konstateret, at landtransportområdet på Bornholm udleder ca. 70.000 tons afgiftsbelagt CO₂ årligt. Det svarer til ca. 60 % af den samlede udledning af afgiftsbelagt CO₂ på Bornholm. Dertil kommer færge- og flytrafik, der hver udleder henholdsvis 93.000 tons CO₂/årligt og 6.000 tons CO₂/årligt.

Indenfor landtransport er det personbiler, som udleder mest. Dertil kommer traktorer, varebiler, lastbiler og busser.

For at kunne træffe beslutninger om, hvad der skal til for at lave den grønne omstilling på transportområdet, er der behov for at søge bistand hos eksperter på transportområdet. Eksperterne skal pege på de primære udfordringer og mulige virkemidler, der kan bidrage effek-

tivt til en grøn omstilling. Ud fra de anbefalede virkemidler skal der vælges de handlinger, som arbejdet med grøn mobilitet fremadrettet skal fokusere på.

Eksperttråd skal pege på udfordringer, virkemidler og anbefalede handlinger på Bornholm i forhold til transportområdet

Til de primære udfordringer i de forskellige segmenter er der behov for anbefalinger af mulige virkemidler, der kan bidrage effektivt til en grøn omstilling hurtigt, men samtidig realistisk. Ud fra de mulige virkemidler skal der udvælges handlinger, som anbefales iværksat, for at omstille Bornholms forskellige transportsegmenter.

Som baggrund for at iværksætte handlinger lægges der op til at eksperter kan kommentere og anbefale inden for følgende områder:

1. Ladeinfrastruktur til elbiler
2. Omstilling af Bornholms Regionskommunes egne biler til emissionsfrie biler mv.
3. Kollektiv transport
4. Samkørsel
5. Delebiler
6. Transport på grønne brændsler

Ovenstående temaer er forslag. En nærmere beskrivelse af temaerne fremgår af bilaget. Styregruppen for strategien følger arbejdet tæt og vil løbende prioritere temaerne og eventuelt nye temaer. Såfremt nye temaer findes relevante til strategiarbejdet, vil temaerne blive lagt til politisk godkendelse. Det forventes, at flere relevante temaer og virkemidler vil indgå i arbejdet.

2. Inddragelse og debat

I forbindelse med udarbejdelsen af en strategi for grøn mobilitet på Bornholm lægges der op til en inddragende proces, hvor forskellige perspektiver på fremtidens transport på Bornholm bringes i spil. Processen skal sikre, at borgere, erhvervsliv og organisationer kan komme med relevante input samtidig med, at parterne får indsigt i de udfordringer på transportområdet, som Bornholm står overfor.

Følgende målgrupper er centrale:

- Bornholmske politikere
- Lokalsamfund
- Erhvervslivet
- Videnspersoner, netværk og eksperter

Hvordan målgrupperne vil blive inddraget er beskrevet i bilaget.

3. Handleplaner samt implementering af forandringer og adfærdsændringer

De specifikke underliggende handleplaner, som forventes udarbejdet inden udgangen af 2021 i forlængelse af strategi for grøn mobilitets vedtagelse, koordineres i administrationen. Udarbejdelsen kræver dog, at de aktører, der har bærende roller for forandringen, tager ejerskab til både udarbejdelsen og implementeringen.

I forhold til implementeringen af handleplanerne, er det et stort arbejde at udføre de handlinger, som planerne lægger op til. For at støtte det arbejde, er der afsat budget til at skabe de konkrete forandringer og adfærdsændringer (konsulentbistand, indkøb med videre), der skal til. En stor del af midlerne i budgettet (680.000 kr. ud af de samlede 900.000 kr.) er således

afsat til konkrete aktiviteter og virkemidler, og kan disponeres både før og efter udarbejdelsen af strategi for grøn mobilitet. Det vil sige, at handlinger kan iværksættes løbende i 2021, og at handleplanarbejdet starter parallelt med, at strategien udarbejdes. Dette for at udnytte oplagte muligheder for grøn mobilitet samt øge hastigheden for den grønne omstilling.

4. Organisering og tidsplan

Særligt udvalg om klima- og bæredygtighed vil sammen med Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget samt Natur- og Miljøudvalget udgøre de involverede politiske udvalg. Dertil kommer en administrativ styregruppe og projektgruppe samt faglig referencegruppe. Administrationen vil løbende rådføre sig med udvalgene ved spørgsmål, uklarheder og behov for sparring undervejs i forløbet frem mod, at udkast og til slut endelig strategi fremlægges til politisk behandling i august-oktober 2020 jf. nedenstående tidsplan:

Leverancer og processer frem mod strategi for grøn mobilitet på Bornholm*	
Dato	Leverance
2. december 2020	Kommissorium for strategi for grøn mobilitet behandles i KLIMA
5. januar 2021	Kommissorium for strategi for grøn mobilitet behandles i NMU
20. januar 2021	Kommissorium for strategi for grøn mobilitet behandles i ØEPU
28. januar 2021	Kommissorium for strategi for grøn mobilitet godkendt i KB
3. februar 2021	Inspirationsoplæg fra ekstern oplægsholder om omstilling af transportsektoren på Bornholm i KLIMA-udvalget. Herefter diskussion af KLIMA-udvalgets prioriteter i arbejdet, herunder hvilke eksperter og emner der skal fokuseres på: <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke centrale spørgsmål skal besvares? - Hvilke segmenter skal der tages højde for i strategi for grøn mobilitet? - Hvilke virkemidler er relevante? - Hvad er KLIMA-udvalgets forventninger til ekspertråd (hvem og hvordan)?
3. marts 2021	KLIMA-udvalget drøfter og godkender plan for brug af eksperter: <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg til spørgsmål til eksperter, hvem eksperterne er samt en tidsplan for at få ekspertråd
Marts-april 2021	Eksperttråd: <ul style="list-style-type: none"> - Eksperttråd til transportområdet på Bornholm
Marts-april 2021	Interessentinddragelse: <ul style="list-style-type: none"> - Borgermøde om grøn mobilitet - Møder med relevante interesseorganisationer, virksomheder, eksperter med flere.
6. april 2021	Status på arbejdet med strategi for grøn mobilitet forelagt på NMU-møde.
7. april 2021	KLIMA-udvalget drøfter: <ul style="list-style-type: none"> - Foreløbige anbefalinger fra eksperter, borgere og interessenter - Mål og delmål i strategi for grøn mobilitet - Hvilke handlinger skal iværksættes i efteråret 2021
8. april 2021	Status på arbejdet med strategi for grøn mobilitet forelagt på ØEPU-møde.
5. maj 2021	KLIMA-udvalget afslutter og godkender input fra proces med ekspertråd. Derudover drøfter KLIMA-udvalget strategi for grøn mobilitet inden temamødet med KB d. 27. maj.
27. maj 2021	Forelagt på KB temamøde med deltagelse af KLIMA-udvalget: <ul style="list-style-type: none"> • Centrale ekspertråd og anbefalinger til transportområdet • Oplæg til mål i strategi for grøn mobilitet • Diskussion af mulige implikationer for budget 2022
2. juni 2021	KLIMA-udvalget drøfter: <ul style="list-style-type: none"> - Første udkast til strategi for grøn mobilitet
25. august 2021	KLIMA-udvalget godkender endelig strategi for grøn mobilitet
28. september 2021	NMU godkender strategi for grøn mobilitet
30. september 2021	ØEPU godkender strategi for grøn mobilitet
14. oktober 2021	KB godkender strategi for grøn mobilitet
Inden udgangen af 2021	Ambitionen er, at handleplaner for grøn mobilitet vedtages inden udløb af indeværende valgperiode

Økonomiske konsekvenser

Budgettet for de beskrevne, nødvendige leverancer og processer frem mod en færdig strategi for grøn mobilitet på Bornholm fremgår af nedenstående tabel. De enkelte beløbsposter er overslagsbeløb, og den samlede maximale budgettramme, som Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget vil skulle disponere til opgaven, er 900.000 kroner. De 900.000 kr. finansieres af puljen til klima og bæredygtighed (under bevilling 42 Erhverv, byg og plan), heraf vedrører 313.000 kr. forventede overførte midler fra 2020 til 2021 og 587.000 kr. fra budget 2021. Bevilges de 900.000 kr. vil der være 19.652 kr. tilbage i puljen.

Budgettet er lagt under forudsætning af, at arbejdet med strategi for grøn mobilitet går i gang umiddelbart efter kommunalbestyrelsens godkendelse af kommissoriet på møde d. 28. januar 2021, og skal være afsluttet ved udgangen af oktober 2021. Styregruppen for udarbejdelse af energipolitikken får dispositionsretten over de 900.000 kr. Projektlederen har ansvaret for at forvalte budgettet efter aftale med styregruppen.

Ydelse	Aktør	Beløb*
Eksterne fagpersoner som leverer ekspertråd: vurdering af udfordringer, virkemidler og konkrete anbefalinger til grøn omstilling af transportområdet på Bornholm.	Afklares	150.000
Eksterne oplægsholdere til udvalgsmøde(r) samt borgermøder (for eksempel trafikforsker eller eksperter i deleøkonomi med videre).	Afklares	50.000
Implementering af forandringer og adfærdsændringer: konkrete virkemidler (konsulentbistand, indkøb mv), der understøtter grøn mobilitet ¹ . Handlinger kan iværksættes løbende i 2021.**	Afklares	680.000
Interessentmøder samt grafisk præsentation af strategi for grøn mobilitet	Afklares	20.000
Samlet maximal budgettramme, som ØEPU skal disponere til opgaven		900.000
* Det budgetterede beløb er et maxbeløb. Behovet for indkøb af løsninger, konsulentbistand mv. vil afhænge af de endelige valg.		
** Der er, parallelt med godkendelsesprocessen af nærværende kommissorium, forslag om at bruge 400.000 kr. på en samkørselsapplikation i 2021. Midlerne foreslås brugt fra denne budgetpost.		

Supplerende sagsfremstilling

-

¹ Delmængde af arbejdet med handleplaner for strategi for grøn mobilitet

Punkt 19: Anlægsbevilling til udskiftning af automatisk brandalarmeringsanlæg på Natur Bornholm

Åbent punkt

19 Anlægsbevilling til udskiftning af automatisk brandalarmeringsanlæg på Natur Bornholm

82.18.00G01-0057

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-01-2021	7	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	19	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2021 blev der afsat et rådighedsbeløb på 250.000 kr. til etablering af et nyt **Automatisk Brand Alarmeringsanlæg** på Natur Bornholm.

ABA-anlægget på Natur Bornholm er udtjent. Anlægget er fra da huset blev bygget i 2000 og der kan ikke længere skaffes reservedele til hverken detektorer eller den eksisterende hovedcentral. Natur Bornholm står selv for den daglige og løbende bygningsdrift, men er ikke forpligtet til større enkeltudskiftninger, idet Bornholms Regionskommune er bygningsejer.

På den baggrund søger Center for Ejendomme og Drift om en anlægsbevilling til udskiftning af ABA-anlægget.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der gives en anlægsbevilling på 250.000 kr. til udskiftning af ABA-anlæg på Natur Bornholm. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.
- anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 5. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

ABA-anlægget på Natur Bornholm er udtjent, og dele af bygningen bliver ikke dækket af ABA-anlægget for øjeblikket. Det eksisterende anlæg er fra 2000 og både ABA-centralen og

detektorer er udgået af produktion, hvorfor der ikke længere kan skaffes reservedele til anlægget.

Natur Bornholm står selv for den daglige bygningsdrift, herunder bl.a. at servicere ABA-anlægget, samt mindre udskiftninger. Større omkostningstunge istandsættelser vurderes at kunne dækkes af kommunen.

Selve ABA-centralen og detektorer kan ikke repareres mere, hvorfor der er indhentet tilbud på en komplet udskiftning af anlægget, samt udbygning af anlægget med automatisk talevarsling (AVA).

Selve udførelsen af udskiftningsarbejdet vil foregå uden for den normale åbnings sæson hvor bygningen vil være lukket ned for publikum. Der er derfor ikke krav om erstatningsalarmering i udskiftningsperioden.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 250.000 kr. til udskiftning af ABA-anlægget på Natur Bornholm, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2021. Beløbet er baseret på tilbudsindhentning blandt to lokale håndværkere.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 20: Orientering fra formanden

Åbent møde

20 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	20	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:

Orientering givet om bl.a. en mulig lukning af forbrændingsanlægget på BOFA i 2026 samt indsatsen for at skabe en trafikkorridor gennem Sverige.

Punkt 21: Eventuell

Åbent punkt

21 Eventuelt

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-01-2021	21	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. januar 2021:
Orientering givet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket